

2017

Clubscheidsrechter

LEERPLAN VOOR CLUBSCHEIDSRECHTERS

COMPETENTIES SCHEIDSRECHTERS.

BESCHRIJVING COMPETENTIES SCHEIDSRECHTERS .

VISUELE CONTROLE SPELERSPASSEN .

TIJDSTRAFREGELING .

PRAKTIJKVOORBEELDEN UIT RAPPORTEN .

RAPPORT SCHEIDSRECHTER ONTWIKKELTRAJECT 6.

SPELREGELWIJZIGINGEN 2016 / 2017 7.

TIPS VOOR COMMUNICEREN – * 8 a, 8 b, 8 c en 8 d

BLESSUREPREVENTIE .

WEDSTRIJDMENTALITEIT, ZELFVERTROUWEN.

BELANGRIJKSTE FEITEN REGEL 11 t/m 17.

PROCEDURE WISSELSPELERS SENIOREN EN JUNIOREN

COMPETENTIES SCHEIDSRECHTERS

Positie kiezen & volgen

Bij deze competentie gaat het om de mate waarin de scheidsrechter in staat is om het spel te volgen en positie te kiezen om de juiste beslissingen te kunnen maken en zijn beslissingen goed te verkopen. De positie van de scheidsrechter is een voorwaarde om de juiste beslissing te nemen en goed te kunnen verkopen.

Wat belangrijk is om te weten is dat er geen vaste afspraken zijn waar de scheidsrechter exact moet staan. Het is altijd aan de scheidsrechter om zelfstandig te beslissen wat gezien de omstandigheden (interactie tussen spelers, veld, weer etc.) de juiste positie is. Een mooi voorbeeld van een afspraak uit het verleden is dat de scheidsrechter op de doellijn moest staan bij een hoekschop. Op dit moment zien we dit meer als een advies, waarbij de scheidsrechter door omstandigheden altijd mag afwijken.

Het is belangrijk dat de scheidsrechter steeds voor de goede oplossingen kiest en in staat is om duels te beoordelen en zijn beslissing te verkopen door zijn positiekeuze.

Toepassen spelregels

Bij deze competentie gaat het om de mate waarin de scheidsrechter in staat is om de spelregels consistent toe te passen en waar nodig snelheid in het spel te houden. Bij de beschrijving van deze competentie is bewust gekozen voor consistent i.p.v. consequent. Een wedstrijd kan continu veranderen qua sfeer en acceptatie door de spelers. Het is aan de scheidsrechter om in deze fases een consistente lijn te laten zien. Wanneer een scheidsrechter te allen tijde consequent is zonder rekening te houden met de sfeer en acceptatie van spelers ontstaat er juist weerstand.

Daarnaast hechten wij waarde aan het juist toepassen van de technische richtlijn. De scheidsrechter krijgt echter alle ruimte om in het 'grijze gebied' invulling te geven aan zijn interpretatie van de spelregels. De scheidsrechter moet in staat worden gesteld om snelheid in het spel te houden wanneer het kan en in te grijpen wanneer het moet. Alles is in het belang om een positieve bijdrage aan de wedstrijd te geven.

Communicatie

Bij deze competentie gaat het om de mate waarin de scheidsrechter in staat is om zijn beslissing te verkopen door middel van zijn communicatie en weet door zijn communicatie weerstand te voorkomen (de-escaleren). Het is belangrijk dat de scheidsrechter altijd duidelijk communiceert. Weten spelers, trainers en publiek wat er aan de hand is en waarom de scheidsrechter fluit. Daarnaast verwachten we van scheidsrechters dat ze op een correcte wijze communiceren met spelers, trainers en andere teamofficials. Door voor, tijdens en na de wedstrijd correct spelers en trainers te woord te staan ontstaat minder weerstand.

Managen van de wedstrijd

Bij deze competentie gaat het om de mate waarin de scheidsrechter in staat is om acceptatie van zijn beslissingen te verkrijgen door het aanpassen van zijn arbitrage en zijn uitstraling.

Kernbegrippen zijn: managen wedstrijd, juiste keuzes en oplossingen vinden.

- Zorgt de scheidsrechter door zijn aanpak van de wedstrijd dat hij controle houdt?
- Herkent de scheidsrechter veranderingen in het wedstrijdbeeld, reageert hij proactief en hoe krijgt hij zo nodig de controle weer terug?
- Reageert de scheidsrechter op de juiste wijze op het gedrag van spelers, teamofficials en assistent-scheidsrechters?
- Wordt de scheidsrechter door de spelers geaccepteerd en gerespecteerd?
- Is zijn optreden overtuigend en gedecideerd?
- Laat hij zich niet beïnvloeden?

Wij verwachten van scheidsrechters dat ze de wedstrijd kunnen lezen en in staat zijn om met hun persoonlijkheid acceptatie te krijgen voor zijn beslissingen. Dat doet iedere scheidsrechter op zijn eigen manier, dat willen wij graag zo houden. Uiteindelijk gaat het om het effect van de scheidsrechter op het gedrag van de spelers. Accepteren zij zijn leiderschap en ontstaat hierdoor een wedstrijd die sportief en eerlijk verloopt.

NADERE BESCHRIJVING COMPETENTIES SCHEIDSRECHTERS

Competentie 1 – Positie kiezen & volgen

De definitie hiervan is: De mate waarin de scheidsrechter in staat is om het spel te volgen en positie te kiezen om de juiste beslissingen te kunnen maken en zijn beslissingen goed te verkopen.

1.1 Volgen en Positiekiezen tijdens het spel.

Positie kiezen is een belangrijk onderdeel van de hedendaagse arbitrage. Gevraagd wordt om flexibel gebruik te maken van het diagonale systeem. Flexibel betekent afwijken daar waar nodig en als de wedstrijd er om vraagt. Dit betekent goed overzicht houden, blijven kijken en niet te dicht op de situatie.

Punten die hierbij een rol spelen:

- Is tijdig op de plaats van de overtreding om het risico van escalatie of protesten te voorkomen.
- Heeft altijd een optimale waarnemingsafstand tot de actieve spelsituatie, volgt constant de aanvalsrichting, maar stoort daarbij het spel niet (raakt de bal niet) en houdt de passlijn open.

- Maakt bij het volgen gebruik van een flexibel diagonaal systeem, houdt daarbij een breed overzicht om ook de kleine overtredingen te kunnen zien (vasthouden, duwen).
- Houdt bij het flexibele diagonale systeem de bal en het spel zoveel mogelijk tussen zichzelf en de assistent-scheidsrechter.
- Komt daarbij zo nodig in het strafschoopgebied.
- Is in staat om te anticiperen op situaties die direct volgen op een eerdere situatie (kan het spel lezen).
- In het amateurvoetbal hebben de meeste scheidsrechters te maken met club assistent-scheidsrechters. Als blijkt dat een assistent niet goed of niet objectief functioneert, dan zal de scheidsrechter hier rekening mee moeten houden bij het kiezen van zijn posities.

1.2 Kiezen van positie bij spelhervattingen

Bij het positie kiezen bij spelhervattingen moet vooral gekeken worden of de scheidsrechter optimaal overzicht heeft, de juiste prioriteiten stelt en die positie kiest, die op dat moment het meest efficiënt is. Blijft niet te lang staan op de plaats van de overtreding. De scheidsrechter dient voldoende zicht te houden op spelers en teamofficials tijdens een blessurebehandeling.

Competentie 2 – Toepassing spelregels

De definitie hiervan is: De mate waarin de scheidsrechter in staat is om de spelregels consistent toe te passen en waar nodig snelheid in het spel te houden.

2.1 Juistheid van beslissingen

Hierbij is het herkennen van overtredingen en het toepassen van voordeel van belang.

Punten die hierbij een rol spelen:

- Duidelijk onderscheiden van tackles gericht op de bal of op een tegenstander.
- Direct onderbreken van de wedstrijd en beschermen van spelers die slachtoffer zijn van ernstige overtredingen.
- Waarnemen, en correct en consistent bestraffen van duwen, trekken en vasthouden (verborgen overtredingen).
- Alert op het gebruik van ellebogen, hand(en) en/of arm(en).
- Alert zijn op en correct en consistent bestraffen van misleiden van de scheidsrechter, bemoeien met de leiding, tijd rekken etc.
- Duidelijk onderscheiden van het opzettelijk en onopzettelijk spelen van de bal met de hand.
- Correct toekennen van een directe of indirecte vrije schop.
- Hanteren van de voorgeschreven afstand van 9.15 m bij de muur (vooral in de buurt van het strafschoopgebied).

- Toezien op het correct hervatten van het spel.
- Correct toepassen van procedures bij spelerswisselingen en het behandelen van geblesseerde spelers.
- Juiste toepassing van de voordeelregel: het toepassen van voordeel moet gekoppeld zijn aan het ontstaan van een veelbelovend teamvoordeel in plaats van een persoonlijk voordeel. Balbezit is geen voordeel. Gaat de scheidsrechter goed om met wait and see? Bij situatie rode kaart nooit voordeel, tenzij het een duidelijke scoringskans is.
- Het spel niet onnodig ophouden of vertragen (bijvoorbeeld plek vrije schop in eigen verdediging).
- De scheidsrechter dient alleen beoordeeld te worden op buitenspel indien het mogelijk voor hem is om deze situatie zelfstandig te beoordelen.

2.2 Disciplinair beleid

Punten die hierbij een rol spelen:

- Efficiënt gebruik van de mogelijke sancties, dat begint met een persoonlijke vermaning tot uiteindelijk het wegsturen. - Persoonlijke vermaning: tussen scheidsrechter en speler. - Publieke vermaning: voor iedereen te zien (geen tussenvorm tussen persoonlijk en publiek) en een signaal naar anderen.
- Juiste disciplinaire maatregelen nemen.
- Het disciplinair bestraffen (met een gele kaart) van o.a. onsportief gedrag:
  - o Vertragen/verhinderen spelhervattingen
  - o Aanmerkingen maken op de arbitrage (bv. wegwerpgebaar)
  - o Vragen om een gele/rode kaart voor een tegenstander
  - o Enz.
- Het tonen van een rode kaart voor tackles die de gezondheid van een tegenstander in gevaar brengen.
- Juist beoordelen van het ontnemen van een duidelijke scoringskans. Van belang zijn dan de richting van de aanval, de plaats van de overtreding en de positie van de verdedigers.
- Juist beoordelen van het op onreglementaire wijze onderbreken van een veelbelovende aanval. Hiervan is sprake als de overtreding naar de aard niet met geel moet worden bestraft, maar wel vanwege het doel van de overtreding.

2.3 Consistent handelen

Punten die hierbij een rol spelen:

- Consistent bestraffen van overtredingen. De scheidsrechter is in staat om gedurende de hele wedstrijd een herkenbare lijn te hebben in zijn beoordeling van overtreding. Deze lijn is herkenbaar en begrijpelijk voor spelers/trainers;

- Consistentie en voorspelbaarheid bij het toepassen van persoonlijke straffen; vanaf het begin een duidelijke lijn volgen (niet te vroeg kaarten geven voor kleine overtredingen).
- Juiste opbouw van de disciplinaire maatregelen. Bij de beoordeling van tackles is er een grijs gebied, dus niet altijd geel of rood. Gaat de scheidsrechter hier goed mee om? Goede inschatting van de situatie voor een eerste gele kaart?

Competentie 3 – Communicatie

De definitie hiervan is: De mate waarin de scheidsrechter in staat is om zijn beslissing te verkopen d.m.v. zijn communicatie en weet door zijn communicatie weerstand te voorkomen (de-escaleren).

Bij een overtreding moet dit blijken uit het gebruik van het fluitsignaal en de gebaren (tekens) die de scheidsrechter geeft. Als een scheidsrechter bij een overtreding besluit het spel niet te onderbreken in verband met duidelijk voordeel, dan moet hij dit duidelijk maken in woord en gebaar. Communiqueert hij zonder overdrijving effectief met de spelers?

3.1 Functioneel fluitsignaal

Het fluitsignaal moet altijd duidelijk hoorbaar zijn en de scheidsrechter kan met zijn fluitsignaal duidelijk maken of er sprake is van een 'normale' overtreding of een 'ernstige' overtreding. Dit wordt intonatie genoemd.

Het fluitsignaal mag niet irritant zijn, doordat de scheidsrechter bijvoorbeeld onnodig lang op zijn fluit blaast of door te fluiten voor elke spelhervatting.

3.2 Duidelijke en functionele non-verbale signalen en verbale communicatie

Punten die hierbij een rol spelen:

- Indien een scheidsrechter aangeeft dat er sprake is van een doelschop, hoekschop, strafschop of inworp dan dient dit door het gebaar duidelijk te zijn.
- Indien er sprake is van een indirecte vrije schop, dan dient de scheidsrechter dit duidelijk aan te geven door een arm recht omhoog te steken. De arm moet omhoog blijven tot de indirecte vrije schop is genomen en totdat de bal door een andere speler is geraakt of uit het spel is.
- Als de scheidsrechter een overtreding heeft geconstateerd die moeilijk zichtbaar was, dan dient hij als volgt te handelen:
  - Met een armgebaar aangeven door wie de vrije schop moet worden genomen, en of er sprake is van een directe- of indirecte vrije schop.
  - Indien er sprake is van een overtreding die niet voor iedereen duidelijk is (wie deed er wat?), met een ondersteunend, functioneel gebaar aangeven welke overtreding is geconstateerd. Dit kan hij bijvoorbeeld doen door een gebaar te maken van 'duwen' of 'vasthouden'.

- Voordeel aangeven doet de scheidsrechter door duidelijk te roepen (bijvoorbeeld “ga door” of “voordeel”) en door met 2 horizontaal gestrekte armen in de richting te wijzen waarin moet worden verder gespeeld. Verbaal (roepen) is vooral belangrijk voor de spelers die in duel zijn, omdat zij alleen oog hebben voor de bal en voor elkaar en een gebaar van de scheidsrechter niet zien. Non-verbaal (gebaar) is van belang om voor alle overige spelers en toeschouwers duidelijk te maken dat voordeel wordt toegepast.
- Kaarten duidelijk en rustig laten zien door deze recht omhoog te houden: - Als speler ligt; wachten tot hij staat. - Voor iedereen moet duidelijk zijn wie de kaart krijgt (speler isoleren in plaats van wijzen). - Bij rood niet naar de uitgang wijzen. - Niet met de fluit in de mond gaan staan bij het tonen van een kaart.
- De scheidsrechter maakt gebruik van duidelijke en rustige (non-)verbale communicatie, waarmee hij bijdraagt aan het de-escaleren van de situatie.

Samenwerking assistent-scheidsrechters

Hier moet met name gekeken worden naar de zichtbare wijze van samenwerking tussen de scheidsrechter en de assistenten/4e official, zoals: snel overnemen van adviezen, eigen initiatief bij onjuist advies, duidelijke en snelle signalen, zichtbaar naleving van de richtlijnen; of tonen van goed gemaakte afspraken. Teamwork is in de hedendaagse arbitrage van groot belang.

De scheidsrechter moet daarbij het volgende in ogenschouw nemen:

- Reageert op alle signalen van de assistent-scheidsrechters. De scheidsrechter neemt daartoe ofwel het signaal over, of geeft door middel van een handgebaar aan het vlagsignaal van de assistent-scheidsrechters gezien te hebben zonder daarbij het spel te onderbreken (voordeel, te snel buitenspelteken etc.).
- Er waren geen zichtbare verwijtbare tegenstrijdige beslissingen na het advies van de assistent-scheidsrechters (hoekschop/doelschop, andere richting bij inworp etc.).
- Neemt de correcte maatregelen en heeft een goede communicatie bij overtredingen die buiten het zicht van de scheidsrechter (gewelddadig gedrag) plaatsvinden en die zijn gesignaleerd door de assistent-scheidsrechters of de 4e official.

3.3 Gaat op een correcte manier om met spelers, trainers en assistent-scheidsrechters

Punten die hierbij een rol spelen:

- De scheidsrechter is in zijn manier van optreden correct richting spelers, teamofficials en assistent-scheidsrechters.
- De scheidsrechter is een waardig representant van de KNVB in al zijn uitingen en handelingen.

Competentie 4 – Managen van de wedstrijd

De definitie hiervan is: De mate waarin de scheidsrechter in staat is om acceptatie van zijn beslissingen te verkrijgen door het aanpassen van zijn arbitrage en zijn uitstraling.

Kernbegrippen zijn: managen wedstrijd, juiste keuzes en oplossingen vinden.

Zorgt de scheidsrechter door zijn aanpak van de wedstrijd dat hij controle houdt?

Herkent hij veranderingen in het wedstrijdbeeld, reageert hij proactief en hoe krijgt hij zo nodig de controle weer terug?

Reageert de scheidsrechter op de juiste wijze op het gedrag van spelers, teamofficials en assistent-scheidsrechters?

Wordt de scheidsrechter door de spelers geaccepteerd en gerespecteerd? Is zijn optreden overtuigend en gedecideerd? Laat hij zich niet beïnvloeden?

4.1 Komt overtuigend, zelfverzekerd en resoluut over bij een beslissing en / of weerstand

Punten die hierbij een rol spelen:

- Arbitrator blijft overeind in stressvolle situaties.
- Arbitrator is assertief en maakt een uitstekende indruk.
- Arbitrator is consistent en laat zich niet beïnvloeden door anderen (spelers, teamofficials, supporters etc.); neemt altijd objectieve beslissingen.
- Arbitrator is consistent, ook als kritiek onvermijdelijk is.
- Arbitrator is strikt, besluitvaardig, heeft zelfvertrouwen en is zelfverzekerd.
- Arbitrator is resoluut, moedig en niet bang om impopulaire beslissingen te nemen.
- Als er lastige situaties ontstaan, zoals moeilijke beslismomenten en weerstand tegen beslissingen, moet de arbiter de rust bewaren en de weerstand niet vergroten
- De scheidsrechter heeft controle over situaties. Bijvoorbeeld: hij weet door zijn lichaamstaal en uitstraling de muur te managen of een controleerbare situatie te creëren bij hoekschoppen

Teamofficials

Wordt er goed omgegaan met de teamofficials? Teamofficials alleen aanpakken als de arbitrage er hinder van heeft of men over de schreef gaat.

De scheidsrechter neemt direct maatregelen wanneer de assistent-scheidsrechters worden bekritiseerd door spelers of teamofficials.

4.2 Straalt rust uit bij een beslissing en / of weerstand

Punten die hierbij een rol spelen:

- Arbitreren is altijd beheerst, kalm en voorspelbaar en is tevens discreet en onopvallend als de situatie dit vereist.
- Arbitreren treedt niet onnodig op de voorgrond.
- Arbitreren gaat ontspannen met spelers en teamofficials om
- Arbitreren houdt gepaste afstand (dit betekent soms een stap naar achteren) als er kritiek op zijn beslissingen is. Arbitreren moet vermijden om de afstand tussen hem en de speler(s) te verkleinen. De scheidsrechter kan met zijn eigen gedrag invloed uitoefenen op de spanning bij conflicten. Indien een scheidsrechter bij weerstand de afstand tussen hem en de speler(s) verkleint, dan kan dit averechts werken, omdat de spanning dan wordt opgevoerd. De afstand verkleinen wordt ervaren als een daad van agressie.

4.3 Voelt de wedstrijd aan en is flexibel genoeg om arbitrage aan te passen

Punten die hierbij een rol spelen:

- Arbitreren in de geest van de wedstrijd; een derby vereist een andere insteek dan een wedstrijd om des keizers baard.
- Beschikt over voldoende inlevingsvermogen.
- Herkent spelers die regelmatig overtredingen maken of met een tegenstander onenigheid hebben en gaat hier correct mee om? Weet hij dit in sportief gedrag om te buigen?
- De scheidsrechter is korter gaan volgen op momenten dat de wedstrijd hier om vraagt en heeft op die manier de wedstrijd onder controle gehouden.
- De scheidsrechter is in staat om de touwtjes strakker in handen te nemen en te laten vieren op de juiste momenten.
- De scheidsrechter herkent de spelers die in de gaten gehouden moeten worden en past zijn arbitrage hierop aan. (Vaker persoonlijk contact, kort volgen, etc.)
- De scheidsrechter past zijn arbitrage aan weersomstandigheden aan (bv. Glad veld en waar stelt hij zich op als storm invloed heeft op het spel).
- Een belangrijk middel om situaties te voorkomen voor de SR is het coachen van spelers of wel vooraf verbaal aangeven iets te zien, waardoor een speler een beoogde actie niet maakt

TIJDSTRAFREGELING

In de categorie B wordt gewerkt met een tijdstrafregeling zoals hieronder aangegeven. De scheidsrechter is verplicht deze tijdstrafregeling toe te passen.

1. Tijdstraf kan niet worden opgelegd aan elftallen die uitkomen in de categorie A van het veldvoetbal. Tot de categorie A behoren:

- * mannen veldvoetbal standaard 2^e Divisie tot en met de 5e klasse
- * mannen veldvoetbal reserve Hoofdklasse tot en met de reserve derde klasse (
- vrouwen veldvoetbal Eredivisie vrouwen tot en met derde klasse
- * A-, B-, C-junioren eredivisie tot en met de eerste klasse
- * D-pupillen eerste divisie tot en met Hoofdklasse

2. Een tijdstraf duurt 10 minuten. Voor alle pupillen, met uitzondering van de D-pupillen categorie A (geen tijdstrafregeling), geldt een tijdstraf van 5 minuten.

3. Het opleggen van een tijdstraf heeft geen verdere gevolgen voor de betrokken speler, dat wil zeggen dat er later geen andere straf uitgesproken kan worden.

4. Het toezicht op de speler aan wie tijdstraf is opgelegd, is in handen van de scheidsrechter. Hij houdt ook de tijd bij en noteert de naam van de speler aan wie tijdstraf is opgelegd. Als de tijdstraf om is, mag na een teken van de scheidsrechter de speler het speelveld weer betreden.

5. Een speler moet zich op het moment dat hij een tijdstraf ontvangt ophouden buiten het speelveld, doch binnen de omrastering van het speelveld, in een door de scheidsrechter aan te geven gebied.

6. De tijdstraf gaat in bij het hervatten van het spel. Als de scheidsrechter de tijd stil zet, staat ook de tijdstraf stil.

7. De tijdstraf kan slechts eenmaal per speler per wedstrijd worden opgelegd bij een eerste waarschuwing. Hierbij moet de scheidsrechter wel de gele kaart tonen. Krijgt een speler een tweede waarschuwing dan volgt de rode kaart. De speler aan wie tijdstraf is opgelegd, blijft onder de rechtsbevoegdheid van de scheidsrechter.

8. Een speler, aan wie tijdstraf is opgelegd, kan gedurende zijn tijdstraf niet worden vervangen.

9. Indien aan de aanvoerder van een elftal tijdstraf is opgelegd, moet zijn taak gedurende de tijdstraf aan een andere speler worden overgedragen. Hij mag ook geen toelichting aan de scheidsrechter vragen op de genomen beslissingen.

10a. Indien een wisselspeler een waarschuwing krijgt, toont de scheidsrechter direct de rode kaart.

10b. Indien de trainer/coach een waarschuwing krijgt, stuurt de scheidsrechter de trainer-coach achter de afrastering.

11. Als een doelvredediger tijdstraf krijgt opgelegd, dan moet een andere speler zijn plaats als doelvredediger innemen. De als doelvredediger optredende veldspeler zal door het aantrekken van afwijkende kleding als doelman herkenbaar moeten zijn.
12. Als een speler zijn tijdstraf van 10 minuten niet kan volmaken, omdat de rust aanbreekt, dan zal hij het resterende gedeelte van de tijdstraf in de tweede helft dienen te ondergaan. Is de tijdstraf van een speler nog niet om bij het einde van de wedstrijd, wordt hem de rest kwijtgescholden.
13. Indien een speler zijn tijdstraf van 10 minuten niet kan volmaken omdat de wedstrijd wordt gestaakt, dient hij het restant te ondergaan vanaf de spelhervatting. Dit betekent dat, indien de wedstrijd alsnog uitgespeeld dient te worden op een later tijdstip, de betreffende speler aan wie een tijdstraf was opgelegd niet aan het restant van de wedstrijd mag deelnemen totdat de volledige tijdstraf is uitgezeten. Mocht deze speler niet meer aan de wedstrijd meedoen, dient een andere speler zijn tijdstraf uit te zitten.
14. Als het aantal spelers vanwege het aantal tijdstraffen onder de 7 daalt, moet de wedstrijd worden gestaakt. Het betreffende team is dan schuldig aan het staken van de wedstrijd.
15. Indien de wedstrijd verlengd wordt moet de speler het resterende gedeelte van de tijdstraf nog in de verlenging ondergaan.
16. Spelers die de tijdstraf nog niet volledig hebben ondergaan bij het starten van de strafschoppenserie, mogen wel aan de strafschoppenserie deelnemen

PRAKTIJKVOORBEEDEN UIT RAPPORTEN

Arbiter steekt over de hele linie weliswaar heel veel energie in het volgen, maar moet trachten om niet altijd vanuit de “smalle” diagonaal het spel te volgen. Dus ook eveneens de “brede” diagonaal te hanteren. Het voordeel is dat hij dan ook met meer regelmaat van de andere kant in het duel kan kijken (vanaf de zijde van de toeschouwers).

Arbiter zal zich bewust moeten zijn van de functionaliteit van zijn gebaren. Middels veel ondersteunende gebaren gaf hij uiting aan zijn beslissingen. De intenties zijn uitstekend, want arbiter gaf immers aan dat hij alles steeds goed zag en beoordeelde. Bedenk echter dat het effect dikwijls het tegenovergestelde is. Functionele en effectieve gebaren leveren veel meer op dan een overvloed aan gebaren.

Arbiter weet bij het anticiperen steeds bliksemsnel een nieuwe (ideale) positie in te nemen. Handelt intelligent en denkt steeds een situatie vooruit. Dat betekent dat hij het spel goed leest en tijdig aansluiting zoekt bij een nieuwe situatie of aanvalsopbouw. Arbiter is niet afwachtend, maar juist heel proactief. Ook bij het toekennen van een vrije schop bleef hij niet 'hangen', maar anticepeerde goed en nam direct een nieuwe positie in. Heeft ook in de cruciale slotfase altijd aantoonbaar energiereserves over.

Door zijn comfortabele loophouding en uitstekende conditie is deze scheidsrechter in staat om in alle benodigde (spanningsvolle) spelsituaties direct ter plaatse te zijn

Arbiter beschikt over een goed spelinzicht. Had goed oog voor de overtredingen, de zwaarte daarvan en wanneer hij wel of niet moest ingrijpen. Hij verkocht zijn beslissingen resoluut en met overtuiging.

Samenwerking met de assistenten leverde geen noemenswaardige problemen op. Arbiter nam regelmatig zelf het initiatief om buitenspel te controleren.

Voordeelregel werd omzichtig toegepast. Goede keuze van de arbiter om in een aantal spanningsvolle momenten de voorkeur te geven aan een vrije schop dan voor de voordeelregel te kiezen. Hiermee werd de angel een paar keer uit het duel gehaald.

et evenwicht tussen vermaningen en disciplinaire straffen was prima. Soms het gebaar, een vermaning en als het niet anders kon de disciplinaire straf. Uit alles bleek dat deze arbiter uit het goede hout gesneden is. Toonde moed en durf om ook impopulaire maatregelen te nemen. Voorbeelden: 16e min. speler nr. 6 van De Weide krijgt een duidelijke publieke vermaning (preventief) en dit sorteert verderop in de wedstrijd duidelijk effect. De drie gele kaarten betroffen allen zogeheten zwart-wit situaties.

Met name wanneer de wedstrijd een beslissende wending neemt is het goed om de relatie met spelers goed in te kleuren en vooral consequent te blijven. In de tweede helft liep de spanning (2-2 en 2-3) enigermate op en arbiter schakelde toen op tijd over op een duidelijke krachtdadige aanpak. Dankzij deze stevige aanpak beleef deze provinciale Drentse derby met grote belangen beheersbaar. Arbiter hanteert een duidelijke lijn en bakent de grenzen van het toelaatbare goed af.

Arbiter kiest waar dat kan voor een snelle spelhervatting en is daarin niet pietluttig. Fluit bijvoorbeeld niet af bij een vrije trap voor de verdedigende partij als de plaats van de bal er niet daadwerkelijk toedoet. Prima keuze: snelheid in het spel gaat boven de exacte juiste plaats.

De intonatie van zijn fluitsignaal was zodanig dat je kon herkennen of het ging om een pittige overtreding dan wel een "niemendalletje". Arbiter heeft een duidelijke drive om zo goed mogelijk te presteren! Is vriendelijk, integer, sociaal en geeft op intelligente wijze leiding. Hij stroopt de mouwen op: weet waar hij mee bezig is! Zijn motivatie is goed en dat geeft veel vertrouwen: in alle opzichten een stabiele factor in het veld. Staat stevig in zijn schoenen. Vrijwel alle beslissingen van deze arbiter werden door spelers voor waarheid aangenomen. Ondanks zijn leeftijd staat er een echte leder op het veld, die door zijn zelfbewuste manier van acteren veel respect afdwingt bij spelers en begeleiding!

Arbiter is in situaties met weerstand telkens doortastend en moedig. Blijft bij weerstand rustig en kalm. Overschreeuwt zichzelf niet. Geeft de gehele wedstrijd blijk van een sterk doorzettingsvermogen. Ook een aantal lastige en spanningsvolle spelsituaties weet deze arbiter doorgaans tot een goed einde te brengen. Hij gaat moeilijke situaties niet uit de weg. De persoonlijke uitstraling en wilskracht zijn uitermate goed.

Arbiter probeert ophoping van frustraties goed te vermijden. Hij tracht in alle situaties ontspannen over te komen. Laat dan zien ergens voor te staan en draagt dat ook uit. Hij is vastbesloten om resultaten neer te zetten en laat dat ook duidelijk in de wedstrijd blijken. Kan emoties controleren en weet snel af te rekenen met weerstand.

De persoonlijke uitstraling en de wilskracht van deze arbiter spelen een belangrijke rol bij zijn functioneren als scheidsrechter. Hij toont in alles daadwerkelijk er voor te willen gaan om het hoogst haalbare doel te bereiken!

Vanaf het begin van de wedstrijd had de scheidsrechter de wedstrijd stevig in handen. Hij maakte een zeer gemotiveerde indruk, volgde indrukwekkend goed en spelers hadden ontzag voor zijn optreden. Er ontging hem vrijwel niets en was steeds op het juiste moment op de juiste plaats.

De arbiter volgde het spel heel actief en gebruikte hierbij een logische looplijn: breed en de middenas zoveel mogelijk vermijdend. Door deze tactvolle manier van positionering waarborgde de arbiter een goed overzicht op het spel en het maximaal aantal spelers. Arbiter liep een aantal keren vanuit een brede zone diep in het strafschoopgebied en kon bij eventuele strafschoopsituaties zodoende een feilloos oordeel geven.

Van het begin tot het einde anticeerde hij op een logische wijze op het wedstrijdverloop. Was zeer actief en beschikte over een felle sprint, waardoor hij steeds op het juiste moment op de goede plaats was. Kwam, waar nodig, op het juiste moment via de linkerzijde de 16-meter binnen.

Scheidsrechter liet in de beginfase van de wedstrijd duidelijk merken een bepaalde lijn te willen volgen, namelijk: niet pietluttig fluiten. Deze stijl pakte goed uit. De scheidsrechter liet weliswaar wat kleinere overtredingen lopen, maar hier werd door spelers nauwelijks misbaar tegen gemaakt. Ook niet tegen de toegekende strafschoep

(Het managen van de wedstrijd verliep op een uitstekende manier. Arbiter liet de wedstrijd goed lopen en waar het nodig was werd ingegrepen. Een (zeer) sterk optreden was de voordeelregel. Er werd duidelijk aangegeven wanneer er sprake was van een kansrijke voortzetting. De thuisploeg kon in de eerste helft een aantal malen optimaal profiteren van het spelinzicht van de leidsman. Hij handelde ook steeds proactief bij spelhervattingen, zoals bij de ingooi. Gaf duidelijk aan wie de bal als laatste had aangeraakt.

Arbiter schept door zijn overtuigende manier van leidinggeven een sfeer van vertrouwen, waarin spelers ook de gelegenheid kregen zich te uiten. Spelers zagen deze leidsman als een betrokken spelleider. Als een sporter tussen alle andere sporters! Heel weinig frictie en stoornis in de communicatie. Het was duidelijk merkbaar dat hij met ontspanning een wedstrijd regisseert. Hij liet spelers merken wat hij van hen vond. 'Ik vind het prettig om met jullie te communiceren. Ik vind het fijn om deze wedstrijd in deze sportieve sfeer te leiden.' Prima dat hij dat zo uitdraagt! Op dit vriendschappelijke gebaar reageren spelers en begeleiding vrijwel altijd positief. Trek deze lijn de komende wedstrijden door!

Arbiter neemt bij weerstand steeds gepaste afstand. Zoekt de confrontatie niet op. Na toekenning van een strafschoep nam de scheidsrechter direct gepaste afstand van spelers. Om zodoende sluimerende discussie tactvol uit de weg te gaan.

Arbiter is in alle spanningsvolle situaties zichzelf en laat zich op geen enkele wijze uit de tent lokken. Op het moment dat een speler of coach emotioneel reageerde, bleef hij rustig en kalm. Dit is een buitengewoon belangrijke eigenschap, omdat 50% van je beslissingen voor één van de beide partijen nadelig is en dus frustratie kan oproepen. De leidsman was in staat om de uitingen van frustratie zodanig te benaderen dat de spanning (ook bij hemzelf) niet té hoog opliep.

Qua fysieke verschijning straalde deze leidsman een sterke persoonlijkheid uit. Hij komt duidelijk over en is in staat om tijdens de wedstrijd in positieve zin een gesprek met spelers aan te gaan. Dit kwam de sfeer in de wedstrijd ten goede.

De arbiter kiest bij spelhervattingen steeds op functionele en logische wijze positie. Arbiter heeft voortreffelijk spelinzicht en weet exact het verschil te duiden tussen onvoorzichtig en onbesuisd. Weinig frictie over het onderdeel buitenspel, temeer arbiter goed inzicht toonde in deze regel.

Arbiter paste zijn manier van leidinggeven steeds op de juiste momenten aan, op een zodanige wijze dat de dynamiek in het spel bleef en zonder dat daarbij overmatige risico's werden genomen. Op deze manier ontstond een levendige en aantrekkelijke wedstrijd.

De gebaren zijn functioneel en slechts voor een uitleg vatbaar. Als de beslissing voor een ieder duidelijk is laat de arbiter terecht het gebaar achterwege. Sleen)

Arbiter weet verbaal en non-verbaal steeds op juiste wijze zijn beslissingen uit te dragen en te verduidelijken.

In deze wedstrijd verdiende de scheidsrechter bij de spelers en de technische staf naarmate de wedstrijd vorderde steeds meer krediet en nam de weerstand volledig af. Zijn beslissingen werden steeds als correct beschouwd en aanvaard.

Arbiter neemt bij weerstand steeds gepaste afstand. Zoekt de confrontatie niet op. Is in spanningsvolle situaties zichzelf en laat zich op geen enkele wijze uit de tent lokken. Zeer tactvol wordt er gereageerd op aanhoudend weerstand, door weg te lopen van de situatie

RAPPORT SCHEIDSRECHTER ONTWIKKELTRAJECT

TOEPASSING EN INTERPRETATIE SPELREGELS:

Toepassing en interpretatie van de spelregels, wedstrijdcontrole, tactische benadering en het leiden van de wedstrijd. De belangrijkste momenten bij voorkeur van wedstrijdminuten voorzien.

De spelregels werden over de hele linie goed geïnterpreteerd. De scheidsrechter had een goede blik op de veelal kleine overtredingen over en weer en bestrafte deze consequent. Alle overige overtredingen werden onderkend en adequaat bestraft. Feitelijk waren er in de 1e helft geen moeilijke beslismomenten voor de arbitrage. Echter in de 2e helft kantelde de wedstrijd. Het aantal overtredingen nam toe en hier en daar werd de grens opgezocht. De scheidsrechter had een goed onderscheidend vermogen tussen de echte en onechte zaken. Daar waar het kon liet hij het spel goed lopen, zonder onnodige risico's te nemen.

Deze wedstrijd kende een aantal moeilijke beslismomenten. Eerst reclameerde ZZVV om een strafschop na hands van een verdediger Fit Boys en even later gebeurde dat bij aanval van Fit Boys waaruit de 2-2 volgde. In beide gevallen beoordeelde de scheidsrechter dit niet als bal naar de hand en gaf geen strafschop en onderbrak even later de aanval van Fit Boys niet.

Voordeelregel werd steeds zoveel als mogelijk goed toegepast waarmee de snelheid in het spel gehouden werd. Wees wel voorzicht met het toekennen van het voordeel op eigen speelhelft. Kies voor het voorzichtigheidsprincipe en fluit voor een overtreding. Er moet echt sprake zijn van voordeel.

Het zogeheten muurmanagement was conform de instructies; zet het muurtje echter niet op de lijn van het strafschopgebied, maar er óf altijd duidelijk buiten óf duidelijk binnen de 'beruchte lijnen'. Voorkomt veel discussie bij eventuele balaanraking met de hand.

Het gebaar van de voordeelregel werd conform de instructies uitgevoerd. Mélaro zal zich ook moeten realiseren dat juist in cruciale situaties hij niet alleen kan volstaan met een verbale uiting. In de tweede helft bij de eerder genoemde hands-situaties reageerde hij weliswaar verbaal direct, maar non-verbaal echter onvoldoende krachtig. Had hij juist hier een ondersteunend gebaar gebruikt dan wordt de discussie al vrijwel direct in de kiem gesmoord.

DISCIPLINAIRE MAATREGELEN, MANAGEMENT VAN SPELERS / TEAMOFFICIALS

Disciplinaire maatregelen, management van de spelers en de teamofficials (dug-out). De belangrijkste momenten bij voorkeur van wedstrijdminuten voorzien.

De scheidsrechter had een goede opbouw in zijn disciplinaire beleid. Gaf eerst een drietal (stevige) publieke vermaningen aan spelers van beide teams om vervolgens in de 31e minuut bij een onbesuisde actie van speler nr.3 van ZZVV de eerste gele kaart te trekken

In de 35e minuut ontving de nummer 6 van de thuisvereniging voor een vergelijkbaar vergrijp ook een gele kaart. In veel grimmiger tweede helft moest de arbiter in het laatste kwartier (75e, 82e, 83 en 89e minuut) nog vier gele kaarten tonen. De in totaal zes gele kaarten waren allen buiten iedere discussie. De wijze waarop de gele kaarten werden getoond was correct, rustig en op geen enkele wijze overdreven.

POSITIE KIEZEN EN VOLGEN

Fysieke conditie en verschijning

De arbiter is beweeglijk en volgt zonder merkbare inspanning het spel op de voet. Hij liet zien over de nodige sprintsnelheid te beschikken en overbrugde zonder veel moeite grote afstanden.

De arbiter anticipeerde in vrijwel alle spelsituaties goed en effectief op wat hij verwachtte dat komen ging. Startte steeds voordat de bal gespeeld was en door dit 'vooruitdenken' was hij in staat om telkens snel aansluiting te zoeken. Bij een ingooi staat de hij soms wat verder voor de plaats van de ingooi en anticipeerde dan heel goed op de voorzetting.

De arbiter dient er wel voor te waken niet altijd vanuit de "smalle" diagonaal te volgen, maar eveneens de "brede" diagonaal te hanteren. Door te kijken vanuit buitenzijde van het duel (richting publiek) verschaft hij zich een beter overzicht op de duels en het maximaal aantal spelers. Het voordeel is dat je dan ook eens van de andere kant in het duel kijkt.

Door het te centraal volgen komt de arbiter ook ter hoogte van het middenveld herhaaldelijk in de knoei met zijn positie. Hij zal of meer naar achteren of meer naar voren moeten om dit te verhelpen.

Kenmerkende observaties vermelden t.a.v. persoonlijkheid, uitstraling en communicatie. De belangrijkste momenten bij voorkeur van wedstrijdminuten voorzien.

Als scheidsrechter heb je ~ net als spelers ~ prestaties en resultaat nooit voor honderd procent in eigen hand. Een team kan immers verliezen, terwijl ze wel 'een dijk van een wedstrijd' spelen simpelweg omdat de tegenstander op dat moment gewoonweg beter is.

Een scheidsrechter kan 'een dijk van een wedstrijd fluiten', maar met een cruciale / discutabele beslissing een team de das om doen..... !

Zaterdagmiddag was de teleurstelling bij ZZVV groot. Een zekere driepunter werd uit handen gegeven en dat werd vooral op het bordje van de arbiter gelegd. De bezoekers refereerden aan twee gevalletjes van 'hands. Voor arbiter lastige situaties om te beoordelen, maar dat maakt het vak van scheidsrechter ook zó uitdagend en boeiend.

In de nabespreking hebben we onder meer accent gelegd over het vasthouden van concentratie en de aandacht. Niet meegaan in het gemakker, maar vooral de focus op de wedstrijd vasthouden. De enige manier om dit aspect te verbeteren is training, training en training. Niets meer, niets minder.

Het is net als een training voor voetballers, want door de handelingen te automatiseren en het tempo te verhogen worden spelers beter. Dit geldt ook voor de mentale veerkracht van de scheidsrechter. De manier waarop jij omgaat met de tegenslagen zegt iets over je veerkracht.

Iedere wedstrijd en trainingsavond ben je aan het leren, dat gaat met ups-and-downs. Het leiden van een wedstrijd vraagt je opperste concentratie, keer op keer. Je kunt alleen succesvol zijn als je de taken uitvoert met opperste concentratie. En natuurlijk maak je fouten. Dat is logisch!

Mentaliteit is de manier waarop je met fouten omgaat. Je kunt alleen leren van je fouten. Bij het oefenen op technische aspecten van de arbitrage (breder volgen, meer diepgang naar de zijkanten) die jij als lastig ervaart, is het managen van je eigen fouten essentieel.

Veerkrachtig omgaan met fouten kan alleen als je honderd procent zeker weet dat het beter wordt door positief en inspirerend op jezelf te reageren. Dit straalt je dan ook weer uit naar spelers!

Hier ligt ook jouw kans! Je zit nog steeds in een ontwikkelfase en je leert iedere wedstrijd weer opnieuw. Het is goed om terug te kijken. Analyseren na een lastige wedstrijd, over wat je goed gedaan hebt. Ik besef dat dit best moeilijk is. Tekortkomingen analyseren vereisen een sterk en positief reflectievermogen. Het is echter wel te trainen en dat levert je veel mentale veerkracht op! Ga hiermee aan de slag!

Dit kun je overigens ook tijdens de wedstrijd doen. Hoe? Door de wedstrijd 'mentaal op te knippen' in zes afzonderlijke kwartieren en van ieder kwartier de succesvolle prestaties op een rijtje te zetten. Soms raak je teleurgesteld, of zelfs boos omdat het niet loopt of omdat spelers blijven mekkeren (ZZVV is ontevreden en dat blijft jou zichtbaar bezighouden). Geef jezelf de kans en de ruimte om de focus te verleggen naar het volgende deel van de wedstrijd, of naar een nieuwe wedstrijd.

Door keer op keer te benadrukken dat je als scheidsrechter goed bezig bent, ook als de resultaten dan nog helemaal optimaal zijn, worden mentale veerkracht en technische handelingen geautomatiseerd.

MENTALE FITHEID

Speler nr. .. van ZZVV had het bestaan op vrijwel alle situaties commentaar te leveren, de sfeer in de wedstrijd te beïnvloeden en nimmer om adhesie te betuigen voor alweer een juiste beslissing van de scheidsrechter. Toleereer dit gedrag niet, maar probeer in eerste instantie op een tactvolle manier deze manipulatie te pareren. Dit kunt je doen door tijdens het spel even langslopen en hem duidelijk maken dat je hier niet van gediend bent.

Positieve punten arbiter

- 1) Fitheid ; conditioneel vermogen
- 2) Toepassen voordeelregel / snelheid in het spel houden
- 3) Evenwichtig disciplinair management.

Punten ter verbetering

- 1) Breder volgen ; niet te centraal
- 2) Geef bij een claim op een strafschoep een overtuigend gebaar.
- 3) Vasthouden concentratie

SPELREGELWIJZIGINGEN 2016 / 2017

Vanaf het seizoen 2016/'17 is een groot aantal spelregels aangepast door de IFAB (de internationale spelregelcommissie van de FIFA).

Via de onderstaande link kunnen jullie alle relevante informatie over de nieuwe spelregels raadplegen. Helaas is het alleen in digitale vorm beschikbaar...kijk op.....

<http://www.knvb.nl/nieuws/scheidsrechters/scheidsrechters/18789/nieuwe-spelregels-wat-verandert-er>

Laat je overigens niet teveel afleiden door de hoeveelheid aan gedetailleerde informatie over de (gewijzigde) spelregels. Deze zijn in dit stadium voor jullie nog niet echt relevant. Kijk dus vooral naar de hoofdlijnen.

De KNVB heeft daarnaast besloten om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de internationaal geldende spelregels. Op basis hiervan heeft het bestuur amateurvoetbal besloten om twee uitzonderingen die tot op heden golden te laten vervallen, namelijk:

De blessurebehandeling in de A-categorie
Het tonen van de gele of rode kaart aan een teamofficial

Blessurebehandeling in de A-categorie

Vanaf de eerste klasse senioren in het amateurvoetbal was het altijd toegestaan om een blessure op het veld te laten behandelen. Vanaf het komend seizoen geldt in de gehele A-categorie (senioren mannen/vrouwen en jeugdvoetbal) de onderstaande spelregel:

De scheidsrechter onderbreekt de wedstrijd indien naar zijn oordeel een speler ernstig geblesseerd is en ziet erop toe dat de speler van het speelveld wordt verwijderd. Een geblesseerde speler mag niet op het veld worden behandeld. Een geblesseerde speler mag pas in het speelveld terugkeren nadat het spel is hervat; als de bal in het spel is mag dit alleen vanaf de zijlijn, maar als de bal uit het spel is mag dit vanaf de doellijn of zijlijn.

Uitzonderingen op het voorafgaande kunnen alleen worden gemaakt wanneer:

een doelverdediger geblesseerd is
een doelverdediger en een veldspeler met elkaar in botsing zijn gekomen en onmiddellijke verzorging nodig hebben
spelers van hetzelfde team met elkaar in botsing zijn gekomen en onmiddellijke verzorging nodig hebben
er sprake is van een ernstige blessure
een speler geblesseerd is geraakt als gevolg van een fysieke overtreding waarvoor de tegenstander een waarschuwing heeft ontvangen of is weggezonden (bijv. onbesuisd of ernstig gemeen aanvallen), mits de behandeling snel wordt afgerond

Blessurebehandeling in de B-categorie

Voor de B-categorie blijft de uitzondering van kracht dat een blessurebehandeling altijd op het veld plaats mag vinden.

Wegsturen van teamofficials

De KNVB stond tot op heden toe om gele en rode kaarten te tonen aan teamofficials. Vanaf seizoen 2016/2017 is dit niet meer mogelijk en kunnen gele en rode kaarten alleen getoond worden aan spelers.

Wanneer een teamofficial zich niet op een verantwoorde manier gedraagt, heeft de scheidsrechter twee opties:

Een publieke vermaning geven

Wegsturen van de teamofficial (zonder het tonen van een gele of rode kaart)

De KNVB is van mening dat teamofficials een belangrijke voorbeeldrol hebben naar spelers en publiek. We vragen aan de scheidsrechters om teamofficials tijdig te vermanen ten aanzien van onacceptabel gedrag (voorbeelden hiervan zijn kritiek op de arbitrage, wegwerpgebaren).

Het wegsturen van teamofficials kan vermeld worden onder strafcode 8 op het digitaal wedstrijdformulier.

Assistent-scheidsrechters van de vereniging

De assistent-scheidsrechter van de vereniging heeft een bijzondere rol in het amateurvoetbal. Hij wordt geacht deel uit te maken van het arbitrale trio. Hierdoor is de assistent-scheidsrechter per definitie geen teamofficial. Mocht een assistent-scheidsrechter niet functioneren, dan kan je de aanvoerder vragen om een andere assistent-scheidsrechter. De assistent-scheidsrechter kan dan nog wel deelnemen aan de wedstrijd in een andere rol. Wordt een assistent-scheidsrechter weggestuurd vanwege zijn gedrag dan maakt hij geen onderdeel meer uit van de wedstrijd en kan hij niet in een andere rol nog deelnemen aan de wedstrijd.

Het is niet mogelijk om dit te melden op het digitale wedstrijdformulier, het verzoek om altijd melding te maken aan de afdeling Tuchtzaken via email wanneer een assistent-scheidsrechter is weggestuurd met een beschrijving van het incident.

8.a TIPS VOOR COMUNICEREN MET COACHES

- 1) Wees je steeds bewust onder welke druk een trainer/coach staat. Hij heeft er veel tijd in gestoken om zijn team voor te bereiden.
- 2) Wees je er steeds van bewust dat (in tegenstelling tot jou en de spelers) een trainer/coach zijn frustraties niet kwijt kan in het spel zelf. Hij kan niet rennen, duelleren en springen. Trainers hebben echter vaak wel een hogere hartslag dan spelers.
- 3) Wees je er steeds van bewust dat het bij zijn reacties naar jou toe NOOIT om jou als mens gaat, maar om zijn succes in het spel, dat mede afhangt van jouw rol als scheidsrechter.
- 4) Wees je er van bewust dat jouw rol als scheidsrechter met jouw 'macht' over het spel voor de trainer een ongewone situatie is. Het merendeel van de tijd geeft hij tijdens training en voorbereiding immers 'leiding' aan het spel.
- 5) Als jij van de trainer verlangt dat hij jouw autoriteit als scheidsrechter volledig erkent en accepteert, accepteer jij dan als scheidsrechter zijn autoriteit als trainer.
- 6) Verneder NOOIT een trainer voor zijn eigen groep! Help hem onder alle omstandigheden zijn gezicht te redden. Verneder je een trainer dan zijn de verhoudingen voorgoed verstoord.
- 7) Bij het betreden van het veld 'begroet' dan beide coaches. Stel jezelf voor en praat wat met ze. Geef ze allebei evenveel aandacht, vermijd een soort 'ouwe jongens, krentenbrood' gedoe. Bewaar afstand zoals dat een scheidsrechter betaamd.
- 8) Vermijd elke kritiek op andere spelers, trainers, coaches en collega-scheidsrechters.
- 9) Zorg vóór aanvang van de wedstrijd voor een correcte administratieve afhandeling.
- 10) Geef de trainers en overige officials voor het beginsignaal een hand en wens ze veel succes.
- 11) De trainers/coaches zijn je nauwste bondgenoten tijdens de wedstrijd. Doe er moeite voor om juist met hen goed te communiceren.
- 12) Als een trainer/coach met jou tijdens de wedstrijd wil communiceren reageer dan. Negeer hem in ieder geval niet. Laat zien dat je hem gehoord hebt. Jij bepaalt echter of je er op in gaat of niet!
- 13) Als het nodig is geef dan uitleg over een beslissing. Ga niet in discussie en verdraag in geen geval het spel.
- 14) Stuur jullie verhouding (scheidsrechter - trainer/coach) bewust. Ga uit van collegiale samenwerking. Als het echter nodig is om op te treden, doe dit dan vastbesloten en consequent. Een laatste waarschuwing kan maar een keer gegeven worden.
- 15) Geef na je eindsignaal iedereen de kans om weer tot rust te komen. Vermijd elke discussie direct na de wedstrijd. Zeg dat je na afloop van het douchen voor een gesprek bereikbaar bent.

16) Luister goed als iemand tijdens zo'n gesprek kritiek op je geeft. Probeer de inhoud door tegenvragen verduidelijkt te krijgen. Maak daarbij steeds duidelijk dat jij alleen maar jouw mening geeft en de kritiek die gegeven wordt niet op waarde schat. Vermijd woorden als : 'Je moet inzien dat... Dat klopt niet.... Nee, fout..... Luister eens.....Ik zeg je heel duidelijk..

17) Probeer tijdens zo'n gesprek op de hoofdlijnen te blijven en ga niet op bepaalde situaties in.

18) Zie in dat jij als scheidsrechter ook fouten maakt.

19) Spreek nooit in negatieve zin over de wedstrijd met niemand niet !

20) Neem altijd netjes afscheid van elkaar en wens elkaar succes verder!

8 b. TIPS COMMUNICEREN MET SPELERS

1) Wees je er van bewust dat óók spelers in het amateurvoetbal onder druk staan. Zowel van binnen als van buiten.

Hun fouten zijn net zo zichtbaar als de fouten die scheidsrechters maken. Een verkeerde beslissing van een scheidsrechter is net zo zichtbaar als een foute pass of slechte worp.

2) Wees je er van bewust dat spelers zich zo nu en dan afreageren. Dat ze daarvoor een "bliksemafleider" zoeken: de scheidsrechter

3) Als een speler met jou wil communiceren, geef dan een reactie. Negeer hem niet !!

Jij bepaalt echter hoever deze mag gaan. De fatsoensnormen moeten in ieder geval aangehouden worden.

4) Probeer ophoping van frustraties te vermijden. Tracht ontspannen over te komen in alle situaties, neem de fluit eens uit de mond, glimlach eens of communiceer met de spelers.

5) Als het echt nodig is geef dan uitleg bij een genomen beslissing, ga echter niet in discussie. Vertraag in geen geval het spel.

6) Geef sturing aan jullie verhouding. Probeer collegiaal samen te werken. Als het nodig is om op te treden, doe dat dan vastbesloten en consequent.

7) Geef toe dat je als scheidsrechter of assistent ook fouten maakt!

8 c. TIPS COMMUNICEREN MET WISSELBANK

1) Wees je er van bewust dat de functionarissen en spelers op de bank je kunnen aanspreken en met je willen communiceren. Ga daar echter niet op in! Er is geen enkele sportieve reden te noemen waarom deze personen invloed op het spel mogen krijgen.

2) Vermijd directe communicatie met deze personen. Vraag de woord voerende coach zijn bank tot rust te brengen.

3) Laat positieve emoties (zoals aanmoedigingen) toe, grijp echter streng in als deze personen invloed op het wedstrijdgebeuren willen krijgen, kritiek hebben op jouw leiding of commentaar hebben op de tegenstander.

8 d. TIPS COMMUNICEREN MET TOESCHOUWERS

1) Wees je er van bewust dat toeschouwers NOOIT objectief zijn. Vermijd dan ook iedere verbale communicatie met ze.

Vermijd ook gezichtscontact.

2) Tracht toeschouwers te negeren.

3) Maar ..... bedank een toeschouwer als hij je helpt (bal terug werpen in het veld of iets dergelijks)

4) Heb je echter dermate last van toeschouwers dat er maatregelen moeten worden genomen dan doe je dit altijd via de aanvoerder van de thuishellende vereniging!

5) Gebeuren er tijdens of na de wedstrijden vervelende dingen verzuim dan niet om hier melding van te maken op het wedstrijdformulier c.q. de tuchtcommissie van de KNVB

9. BLESSUREPREVENTIE

1) Bouw een training langzaam op. Door training wordt de belastbaarheid verhoogd, maar het lichaam heeft tijd nodig om zich aan te passen aan de steeds toenemende belasting.

2) Bouw na een periode van ziekte (bijv. griep) of een periode van vermoeidheid de training weer langzaam op. Probeer niet te snel het oude niveau van voor de ziekte te bereiken, maar houdt rekening met een fase van verlaagde belastbaarheid.

3) Bij afnemende prestaties en een toegenomen trainingsintensiteit wees dan bedacht op de symptomen van overtraining

4) Na een langere periode van niet trainen is de belastbaarheid verlaagd. De conditie is immers afgenomen

5) Wees niet te enthousiast in het begin bij nieuwe vormen van training b.v. het starten van interval trainingen. Laat het lichaam hier langzaam aan wennen. De belasting bij interval-trainingen is vaak groter als bij vormen van duurtraining.

10. WEDSTRIJDMENTALITET, MENTALE TRAININGSASPECTEN, ZELFVERTROUWEN EN ZELFREFLECTIE ¹

Probeer zoveel als mogelijk van je eigen kwaliteiten uit te gaan en kijk niet tegen anderen op. Zelfvertrouwen is belangrijk om de beste prestaties te leveren.

Optimaal gemotiveerd aan de start van wedstrijd staan. Gretig zijn aan de start. De wil hebben om te presteren.....!

Zorg altijd voor een goede warming up. Te verkrampt aan de wedstrijd starten geeft veel energie verlies.

De wil hebben om er iets goeds van te maken. Als je te relaxed aan een wedstrijd begint is de kans groot dat je de moeilijkheden niet kunt overwinnen. Een bepaalde spanning moet er altijd zijn. Zorg dat je geconcentreerd bezig bent. De gedachte het komt wel goed..... heeft vaak gemakzucht tot gevolg en dan kun je niet de beste prestaties leveren.

Praat voorafgaande aan de wedstrijd positief op je zelf in. Dit geeft weer een grote invloed op je prestaties. Vermijd zoveel als mogelijk als- situaties. Bijvoorbeeld:..... Als ik straks weerstand krijg op een beslissing..... Nu weet je bijna zeker dat je tijdens de wedstrijd af en toe kritiek krijgt. Je zou ook kunnen zeggen: ik laat me nooit van mijn voetstuk brengen....!

Wees sociaal en vriendelijk, maar kom wel voor jezelf op!

Mentale trainingsaspecten

Naast de technische aspecten van de arbitrage worden ook mentale aspecten steeds belangrijker om als scheidsrechter goed te kunnen presteren en te slagen! Goed presteren is alleen mogelijk als je sterk in je schoenen staat en steeds positief blijft.

Deze (mentale) factoren spelen een belangrijke rol bij het leveren van prestaties. Mentale training is net als gewone training het systematisch aanleren en oefenen van vaardigheden met als doel om de prestaties te verbeteren. Onderwerpen kunnen zijn: omgaan met spanningen, vasthouden van concentratie, sturen van emoties en controleren van gedachten (vóór, tijdens en na afloop van de wedstrijd).

Een goede mentale instelling is heel belangrijk. Je zult hier zelf aan moeten werken. Je zult wekelijks gemotiveerd moeten trainen en altijd moeten weten waarvoor een de training dient. Kies bij trainen nooit de weg van de minste weerstand. Bij het trainen moet je over een goede mentale instelling beschikken. Training is de basis voor een goed mentale instelling.

Zelfvertrouwen

Een scheidsrechter zal moeten beschikken over voldoende zelfvertrouwen om goed te kunnen presteren. Dit heeft alles te maken met je zelfbeeld: hoe kijk je tegen jezelf aan, en hoe denk je dat anderen tegen je aankijken. Belangrijk is of je 'lekker in je vel zit'.

Zelfvertrouwen bestaat uit de volgende componenten:

- geloof in eigen kunnen
- het vermogen om haalbare, realistische doelen te stellen
- groot doorzettingsvermogen en vastberadenheid
- het vermogen om tijdens een belangrijke wedstrijd je topvorm te kunnen halen
- emoties onder controle kunnen houden
- snel kunnen herstellen van een tegenvallende prestatie
- kunnen relativieren

Zelfreflectie

Bij zelfreflectie kijk je naar jezelf en beoordeel je jezelf op het functioneren. En dat kan op alle fronten en op alle facetten. Het gaat er niet om dat je dat negatief doet of alleen positief, het gaat erom dat je naar jezelf kijkt. Als je doelen hebt gesteld kun je kijken of je op weg naar die doelen bent.

Het is goed om af en toe naar jezelf te kijken en te zien hoe ver je bent, waar je staat, wat je zou kunnen veranderen om het nog beter te maken.

Door zelfreflectie kom je er achter waarom je functioneert zoals je dat doet, en kun je iets veranderen. Sporters zonder zelfreflectie hebben nooit zelf oorzaak aan wat er fout gaat, het ligt altijd aan de ander.

Stressbestendigheid

Over stress zijn al vele boeken geschreven. Het gaat om factoren, van binnenuit of van buitenaf, die zorgen voor een toename van druk op of bij een persoon. Dit kan de prestaties en het gedrag negatief beïnvloeden

Voorbeelden van stressfactoren zijn:

- te hoge eisen aan jezelf stellen
- niet-realistische doelen nastreven
- geforceerd willen terugkomen na een blessure
- angst voor falen of voor commentaar van anderen

Hardheid

Om als "arbiter" te slagen moet je een grote mentale hardheid bezitten. Talent alleen is niet voldoende. Je moet tegenslagen, tegenwerkingen overwinnen, nederlagen verwerken, periode van minder goede vorm kunnen verwerken en je kunnen blijven motiveren om trainingen te blijven uitvoeren.

Randverschijnselen

Randverschijnselen gaan steeds meer een belangrijkere rol spelen. Als het goed gaat heb je vele vrienden maar als het slecht gaat houd je alleen de echte over.

Discipline

Zonder discipline kom je nooit tot topprestaties. Je zult je zelf een discipline moeten kunnen opleggen. Je zult zelf deze keuze moeten maken. Anderen kun dit niet voor je doen.

Gedrevenheid

Je zult zelf iets moeten willen en vanuit deze wil zul je ook iets kunnen bereiken en de maximale haalbare prestaties kunnen neer zetten. Je zult je gedrevenheid ook naar buiten toe moeten uiten. Laten zien dat je iets wilt bereiken. Toon vertrouwen in je eigen kunnen.

Mentale wedstrijdvoorbereiding

Druk

Laat je zelf niet onder druk zetten. Dit geeft vaak een te grote spanning en dit is niet bevorderlijk voor het leveren van goede prestaties

Aandacht

De aandacht moet op de wedstrijd gericht zijn. Bijzaken moet je zoveel als mogelijk vermijden. Je moet je accu op een goede manier kunnen opbouwen voor de wedstrijd.

Harmonie

Zorg dat je in goede verstandhouding leeft met je naaste omgeving. Praat eventuele problemen uit met je ouders, vriendin, vrienden, begeleiders, etc. Je geest mag nooit onbewust met bepaalde problemen bezig worden gehouden.

Emoties

Als je negatief op je inpraat of kwaad bent heeft dit meteen invloed op je prestaties. Lichaam en geest beïnvloeden elkaar enorm. Als je al denkt dat iets niet lukt dan lukt het natuurlijk nooit.

Spanning

Een bepaalde spanning opbouwen voor de wedstrijd is goed. Teveel spanning heeft een verkramping van je spieren tot gevolg, slaap je slecht en verspil je onnodige energie. Voor het leveren van prestaties is een bepaalde vorm van stress een voorwaarde om goed te presteren.

Overige facetten

Een goede voorbereiding heeft tot gevolg dat je met allerlei facetten bezig moet zijn. Bestudering van de teams (stand op de ranglijst, resultaten voorgaande wedstrijden, ect.)

Zorg dat je op tijd aanwezig bent om alles rustig voor te bereiden.

11. BELANGRIJKSTE FEITEN SPELREGELS 11 t/m 17

REGEL 11 – BUITENSPEL

Buitenspelpositie

Een speler bevindt zich in buitenspelpositie indien:

- hij dichterbij de doellijn van de tegenpartij is dan de bal en de voorlaatste tegenstander.

Een speler bevindt zich niet in buitenspelpositie indien:

- hij zich op zijn eigen speelhelft bevindt;
- hij gelijk staat met de voorlaatste tegenstander;
- hij gelijk staat met de laatste twee tegenstanders.

Strafbaar

Een speler wordt alleen voor zijn buitenspelpositie bestraft indien hij, op het moment dat de bal wordt geraakt of gespeeld door een medespeler, naar het oordeel van de scheidsrechter, actief bij het spel is betrokken door:

- in te grijpen in het spel; of
- een tegenstander in diens spel te beïnvloeden; of
- voordeel te trekken uit zijn buitenspelpositie.

Niet strafbaar

Een speler wordt niet voor zijn buitenspelpositie bestraft indien hij de bal rechtstreeks ontvangt uit een:

- doelschop; of
- inworp; of
- hoekschop.

Straf

Voor elke strafbare buitenspelpositie moet de scheidsrechter een indirecte vrije schop toekennen aan de tegenpartij, te nemen vanaf de plaats waar de speler zich in buitenspelpositie bevond

REGEL 12 - OVERTREDINGEN EN ONBEHOORLIJK GEDRAG

Overtredingen en onbehoorlijk gedrag worden bestraft met:

A - Een directe vrije schop

Een directe vrije schop wordt toegekend aan de tegenpartij indien een speler één van de zes hieronder volgende overtredingen begaat op een wijze die door de scheidsrechter wordt beoordeeld als onvoorzichtig, onbesuisd of als gepaard gaande met een buitensporige inzet:

1. een tegenstander trapt of probeert te trappen;
2. een tegenstander laat vallen of probeert te laten vallen;
3. springt naar een tegenstander;
4. een tegenstander aanvalt;
5. een tegenstander slaat of probeert te slaan;
6. een tegenstander duwt.

Een directe vrije schop wordt ook toegekend aan de tegenpartij, indien een speler één van de vier hieronder volgende overtredingen begaat:

7. een tackle om de bal te veroveren zodanig uitvoert, dat de tegenstander eerder wordt geraakt dan de bal;
8. een tegenstander vasthoudt;
9. een tegenstander bespuwt;
10. opzettelijk de bal met de hand of arm speelt (dit geldt niet voor de doelvdediger binnen zijn eigen strafschoopgebied).

Een directe vrije schop wordt genomen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond.

Een strafschoop

Een strafschoop wordt toegekend, indien een speler één van de tien hierboven genoemde overtredingen begaat in zijn eigen strafschoopgebied, ongeacht de plaats waar de bal zich bevindt, mits deze in het spel is.

B - Een indirecte vrije schop

Een indirecte vrije schop wordt toegekend aan de tegenpartij, indien een doelvdediger, binnen zijn eigen strafschoopgebied, één van de vijf hieronder volgende overtredingen begaat:

1. de bal weer met de handen aanraakt, nadat hij deze in het spel heeft gebracht en zonder dat deze is geraakt door een andere speler;
2. de bal met de handen aanraakt, nadat deze hem doelbewust door een medespeler met de voeten is toegespeeld;

3. de bal met de handen aanraakt, nadat hij deze rechtstreeks heeft ontvangen uit een inworp genomen door een medespeler;

4. tijdrekt.

Een indirecte vrije schop wordt ook toegekend aan de tegenpartij, indien een speler, naar het oordeel van de scheidsrechter:

5. speelt op een gevaarlijke wijze;

6. een tegenstander in diens loop belemmert;

7. voorkomt dat de doelvredediger de bal uit zijn handen in het spel kan brengen;

8. een andere overtreding begaat, niet als zodanig genoemd in regel 12, waarvoor het spel wordt onderbroken om een speler te waarschuwen of van het speelveld te zenden. Een indirecte vrije schop wordt genomen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond.

C - DISCIPLINAIRE STRAFFEN

Overtredingen die met een waarschuwing worden bestraft:

Een speler ontvangt een waarschuwing en wordt de gele kaart getoond, indien hij één van de zeven hieronder volgende overtredingen begaat:

1. zich schuldig maakt aan onsportief gedrag;

2. door woord of gebaar toont het niet eens te zijn met een beslissing van de scheidsrechter;

3. herhaaldelijk de spelregels overtreedt;

4. de uitvoering van een spelhervatting vertraagt;

5. niet de vereiste afstand in acht neemt bij een hoekschop of een vrije schop;

6. het speelveld (opnieuw) betreedt zonder toestemming van de scheidsrechter;

7. doelbewust het speelveld verlaat zonder toestemming van de scheidsrechter.

Overtredingen die met een veldverwijdering worden bestraft:

Een speler wordt van het speelveld gezonden en wordt de rode kaart getoond, indien hij één van de zeven hieronder volgende overtredingen begaat:

1. zich schuldig maakt aan ernstig gemeen spel;

2. zich schuldig maakt aan een gewelddadige handeling;

3. een tegenstander of een ander persoon bespuwt;

4. de tegenpartij een doelpunt of een duidelijke scoringskans ontnemt, door opzettelijk de bal met de hand of arm te spelen (dit geldt niet voor de doelvredediger binnen zijn eigen strafschoptegebied);

5. een tegenstander die zich in de richting van het doel van de tegenpartij begeeft, een duidelijke scoringskans ontnemt door middel van een overtreding waarvoor een vrije schop of strafschopte moet worden toegekend;

6. grove, beledigende taal of een scheldwoord gebruikt;
7. een tweede waarschuwing ontvangt in dezelfde wedstrijd

OFFICIËLE BESLISSINGEN (OB)

OB 1

Een strafschop wordt toegekend, indien de doelvredediger binnen zijn eigen strafschopgebied een tegenstander raakt of probeert te raken door de bal naar hem toe te gooien, terwijl de bal in het spel is.

OB 2

Een speler die een overtreding begaat, zowel binnen als buiten het speelveld, die wordt bestraft met een waarschuwing of een veldverwijdering, wordt bestraft naar de aard van de overtreding. Dit geldt voor alle overtredingen begaan ten opzichte van een tegenstander, een medespeler, de scheidsrechter, een assistent-scheidsrechter of een ander persoon.

OB 3

De doelvredediger wordt geacht in het bezit van de bal te zijn, indien hij deze raakt met enig deel van zijn hand of arm. Hiermee wordt ook bedoeld het opzettelijk pareren van de bal, maar niet wanneer, naar het oordeel van de scheidsrechter, de bal toevallig terugstuit van de doelvredediger, bijv. nadat hij een "save" heeft verricht. De doelvredediger wordt geacht zich schuldig te maken aan tijdrekken, indien hij de bal langer dan 5 à 6 seconden met zijn handen of armen in bezit houdt.

OB 4

Behoudens het bepaalde in regel 12, mag een speler de bal toespelen op zijn eigen doelvredediger met zijn hoofd, borst, knie etc.. Indien een speler echter, naar het oordeel van de scheidsrechter, doelbewust een "truc" gebruikt om de regel te omzeilen (terwijl de bal in het spel is), maakt de speler zich schuldig aan onsportief gedrag. Hij ontvangt een waarschuwing, hem wordt de gele kaart getoond en aan de tegenpartij wordt een indirecte vrije schop toegekend, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond. Een speler die doelbewust een "truc" gebruikt om de regel te omzeilen terwijl hij een vrije schop neemt, ontvangt een waarschuwing wegens onsportief gedrag en hem wordt de gele kaart getoond. De vrije schop wordt overgenomen. In die gevallen is het niet van belang of de doelvredediger de bal vervolgens met de handen raakt of niet. De overtreding is begaan door de speler, die probeert zowel de letter als de geest van regel 12 te omzeilen.

OB 5

Een tackle van achteren, die de veiligheid van een tegenstander in gevaar brengt, moet worden bestraft als ernstig gemeen spel. Deze OB houdt in, dat de speler, die zich aan een dergelijke overtreding schuldig maakt, van het speelveld dient te worden gezonden overeenkomstig regel 12.

OB 6

Elke voorgewende handeling op het veld, welke is bedoeld om de scheidsrechter te misleiden, dient te worden bestraft als onsportief gedrag.

REGEL 13 - DE VRIJE SCHOPPEN

Soorten vrije schoppen

Vrije schoppen zijn direct of indirect. Voor de vrije schop geldt dat de bal stil moet liggen wanneer de schop wordt genomen en dat de nemer de bal niet een tweede keer raakt, voordat deze is aangeraakt door een andere speler.

De directe vrije schop

- indien een directe vrije schop rechtstreeks in het doel van de tegenpartij wordt getrapt, wordt een doelpunt toegekend;
- indien een directe vrije schop rechtstreeks in het eigen doel wordt getrapt, wordt een hoekschop toegekend aan de tegenpartij.

De indirecte vrije schop

Teken -> De scheidsrechter geeft aan dat het een indirecte vrije schop betreft door zijn arm boven zijn hoofd te heffen. Hij moet zijn arm in die positie houden, totdat de schop is genomen en de bal is aangeraakt door een andere speler of uit het spel is.

Bal in het doel

Er kan alleen een doelpunt worden gescoord indien de bal, nadat de vrije schop is genomen, wordt geraakt door een andere speler voordat de bal in het doel gaat:

- wanneer een indirecte vrije schop rechtstreeks in het doel van de tegenpartij wordt getrapt, wordt een doelschop toegekend;
- wanneer een indirecte vrije schop rechtstreeks in het eigen doel wordt getrapt, wordt een hoekschop toegekend aan de tegenpartij.

Overtredingen/straffen

Indien een vrije schop wordt genomen en een tegenstander bevindt zich dichterbij de bal dan de vereiste afstand:

- wordt de vrije schop overgenomen.

Wanneer bij een vrije schop voor de verdedigende partij binnen het eigen strafschoopgebied de bal niet rechtstreeks in het spel wordt gebracht:

- wordt de vrije schop overgenomen.

Vrije schop genomen door een andere speler dan de doelverdediger

Als de nemer, nadat de bal in het spel is, de bal voor de tweede keer aanraakt (niet met zijn handen), voordat deze is geraakt door een andere speler:

- wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond.

Als de nemer, nadat de bal in het spel is, opzettelijk de bal met hand of arm speelt, voordat deze is geraakt door een andere speler:

- wordt een directe vrije schop toegekend aan de tegenpartij, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond;
- wordt een strafschoep toegekend indien de overtreding plaatsvond binnen het eigen strafschoepgebied.

Vrije schop genomen door de doelverdediger

Als de doelverdediger, nadat de bal in het spel is, de bal voor de tweede keer aanraakt (niet met zijn handen), voordat deze is geraakt door een andere speler:

- wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond.

Als de doelverdediger, nadat de bal in het spel is, opzettelijk de bal met hand of arm speelt, voordat deze is geraakt door een andere speler:

- wordt een directe vrije schop toegekend aan de tegenpartij indien de overtreding plaatsvond buiten zijn eigen strafschoepgebied, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond;
- wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij indien de overtreding plaatsvond binnen zijn eigen strafschoepgebied, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond

REGEL 14 - DE STRAFSCHOP

Indien de bal in het spel is, wordt een strafschoep toegekend tegen de partij die binnen het eigen strafschoepgebied één van de tien overtredingen begaat, waarvoor buiten het strafschoepgebied een directe vrije schop wordt toegekend. Uit een strafschoep kan rechtstreeks worden gescoord. De wedstrijd moet worden verlengd voor een strafschoep die wordt genomen aan het einde van een helft of aan het einde van een verlenging.

Positie van de bal en de spelers

De bal:

- moet op de strafschoepstip liggen.

Het moet duidelijk zijn:

- welke speler de strafschoep neemt.

De doelverdediger van de verdedigende partij:

- moet, totdat de bal is getrapt, op de doellijn tussen de doelpalen blijven met de voorzijde van zijn lichaam richting strafschoepnemer.

De overige spelers bevinden zich:

- binnen het speelveld;
- buiten het strafschopegebied;
- achter de strafschopstip;
- op tenminste 9.15 meter van de strafschopstip.

REGEL 15 - DE INWORP

Een inworp is een manier om het spel te hervatten. Uit een inworp kan niet rechtstreeks worden gescoord.

Een inworp wordt toegekend:

- wanneer de bal geheel en al over de zijlijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht;
- vanaf de plaats waar de bal over de zijlijn ging;
- aan de tegenpartij van de speler die de bal het laatst raakte.

Procedure:

Op het moment van inwerpen geldt voor de inwerper dat hij:

- met de voorzijde van zijn lichaam in de richting van het speelveld staat;
- met een gedeelte van elke voet op of achter de zijlijn staat;
- beide handen gebruikt;
- de bal inwerpt van achter het hoofd en daarboven loslaat.

De inwerper mag de bal niet opnieuw aanraken, voordat deze is geraakt door een andere speler. De bal is in het spel onmiddellijk nadat deze in het speelveld is gekomen. Tegenstanders op minimaal twee meter afstand van de inwerper.

REGEL 16 - DE DOELSCHOP

Een doelschop is een manier om het spel te hervatten. Vanuit een doelschop kan rechtstreeks worden gescoord, echter alleen in het doel van de tegenpartij.

Een doelschop wordt toegekend:

- wanneer de bal geheel en al over de doellijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht, en het laatst is aangeraakt door een speler van de aanvallende partij, mits er geen doelpunt is gescoord zoals bedoeld in regel 10. Procedure

- de doelschop wordt genomen door een speler van de verdedigende partij vanaf een willekeurig punt binnen het doelgebied;
- de tegenstanders blijven buiten het strafschoopgebied totdat de bal in het spel is;
- de nemer speelt de bal niet opnieuw voordat deze is geraakt door een andere speler;
- de bal is in het spel wanneer deze rechtstreeks buiten het strafschoopgebied is getrapt.

REGEL 17 - DE HOEKSCHOP

Een hoekschop is een manier om het spel te hervatten. Vanuit een hoekschop kan rechtstreeks worden gescoord in het doel van de tegenpartij.

Een hoekschop wordt toegekend:

- wanneer de bal geheel en al over de doellijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht, en het laatst is aangeraakt door een speler van de verdedigende partij, mits er geen doelpunt is gescoord zoals bedoeld in regel 10.

Procedure

- de bal ligt binnen de kwartcirkel van het hoekschoopgebied bij de dichtstbijzijnde hoekvlaggenstok;
- de hoekvlaggenstok blijft op zijn plaats;
- de tegenstanders bevinden zich op minstens 9.15 meter van de bal totdat deze in het spel is;
- de bal is in het spel, wanneer deze is getrapt en beweegt;
- de nemer speelt de bal niet opnieuw, voordat deze is geraakt door een andere speler.

12. VOORWAARDEN WISSELSPELERS SENIOREN- en JEUGDVOETBAL A- en B-CATEGORIE

Hierbij de voorwaarden wisselers senioren- en jeugdvoetbal A- en B-categorie

Voorwaarden wisselers senioren- en jeugdvoetbal A- en B-categorie

In de praktijk blijkt dat er tal van misverstanden bestaan over het toegestane aantal wisselers. In het onderstaande overzicht staan de juiste voorwaarden genoemd voor de wisselers senioren- en jeugdvoetbal – A en B-categorie.

Jeugdvoetbal:

Bij wedstrijden van de A-, B- en C-junioren in de categorie A zijn maximaal vijf wisselers (inclusief de doelman) toegestaan. Een speler die eenmaal is gewisseld mag niet meer deelnemen aan de wedstrijd. Bij wedstrijden van de A-, B- en C-junioren in de categorie B is het doorlopend wisselen van maximaal vijf wisselers toegestaan. Dat betekent dat hier een eenmaal gewisselde speler weer terug mag in het veld.

Bij wedstrijden in het gehele pupillenvoetbal (categorie A en B) en bij de meisjes is het doorlopend wisselen van maximaal vijf wisselers toegestaan. Dat betekent dat hier een eenmaal gewisselde speler weer terug mag in het veld.

Categorie	Klassen	Aantal wissels
Categorie A:	junioren eredivisie t/m 1e klasse	5 wisselers
Categorie B:	junioren 2e en 3e en 4e klasse	5 wisselers + doorwisselen
Categorie A:	pupillen 1e en 2e divisie en hoofdklasse	5 wisselers + doorwisselen
Categorie B:	pupillen 1e en 2e en 3e klasse	5 wisselers + doorwisselen
Categorie B:	meisjes junioren alle klassen	5 wisselers + doorwisselen

Senioren mannen reservevoetbal categorie A / vrouwen 3e klasse categorie A:

In het reservevoetbal categorie A mannen senioren (reserve hoofdklasse tot en met reserve 3e klasse / en categorie A vrouwen 3e klasse) mogen per wedstrijd 5 wisselers worden ingezet.

Let wel: niet doorwisselen; een speler die eenmaal is gewisseld mag niet meer deelnemen aan de wedstrijd.

Elftallen/teams uitkomende in de B-categorie kunnen van onderstaande mogelijkheden gebruik maken:

- Bij wedstrijden in de categorie B is het doorlopend wisselen van maximaal vijf wisselers toegestaan. Dat betekent dat hier een eenmaal gewisselde speler weer terug mag in het veld. Bij wedstrijden in het gehele pupillenvoetbal (categorie A en B) en bij meisjes is het doorlopend wisselen toegestaan.
- In het gehele categorie B is het toepassen van de strafregeling toegestaan.

Bijlagen:

Vraag 1

Vlakbij de hoekvlag trappen twee tegenstanders tegelijk tegen de bal, waarna deze precies over de hoekvlag het veld verlaat. Welk advies moet de assistent-scheidsrechter geven?

- A Inworp toekennen aan de verdedigende partij.
- B Doelschop.
- C Hoekschop.

Vraag 2

De scheidsrechter heeft het spel onderbroken, omdat een speler geblesseerd in het speelveld ligt en direct verzorging nodig heeft. Hij hervat na de verzorging het spel met een scheidsrechtersbal. Van partij A weigeren de spelers daarbij aanwezig te zijn. Wat moet de scheidsrechter nu doen?

- A In de regels staat nergens, dat de spelers aanwezig dienen te zijn. Hij laat de scheidsrechtersbal dus gewoon plaatsvinden.
- B Hij wacht totdat er een speler van partij A aanwezig is.
- C Hij wijst de aanvoerder van partij A op de gevolgen van deze weigering.

Vraag 3

Speler A schiet op het doel van de tegenpartij. Op dat moment staat een medespeler van hem buitenspel, maar volgens de scheidsrechter niet strafbaar. Hij laat dan ook doerspelen. De ingeschoten bal wordt echter tegen de doelpaal geschoten en stuit voor de voeten van deze buitenspel staande medespeler, die vervolgens scoort. Wat beslist de scheidsrechter?

- A Hij keurt het doelpunt goed en laat hervatten met een aftrap na geldig doelpunt.
- B Hij geeft een indirecte vrije schop wegens buitenspel op de plaats waar de medespeler stond voordat dat de bal tegen de doelpaal werd geschoten.
- C Hij geeft een indirecte vrije schop wegens buitenspel op de plaats waar de buitenspel staande speler de terugkomende bal in het doel schoot.

Vraag 4

Wie bepaalt op welk doel de serie strafschoppen na het einde van een wedstrijd wordt genomen?

- A De scheidsrechter
- B De winnaar van de "eerste" toss voor aanvang van de strafschoppenserie.
- C De partij die bij de aanvang van de wedstrijd de beginschop nam, wordt door de scheidsrechter aangewezen.

Vraag 5

Bij het nemen van een vrije schop binnen het eigen strafschopgebied, bevinden zich nog een of meer tegenstanders zich in het strafschopgebied. De nemer besluit de bal snel te nemen terwijl de tegenstanders geen tijd genoeg hebben om dit gebied te verlaten. Wat beslist de scheidsrechter?

- A Hij laat alleen doerspelen indien de tegenstanders op tenminste 9,15 meter staan.
- B Hij onderbreekt het spel en laat opnieuw hervatten met een vrije schop door de verdedigende partij.
- C Hij laat gewoon doerspelen.

Vraag 6

Een veldspeler die een tegenstander vasthoudt, moet alleen worden bestraft met een directe vrije schop c.q. strafschoep, indien dit:

- A Onvoorzichtig, onbesuisd of gepaard gaande met buitensporige inzet gebeurt.
- B Naar het oordeel van de scheidsrechter gebeurt.
- C Met twee handen gebeurt.

Vraag 7

Als tijdens het spel de bal tegen de assistent-scheidsrechter wordt geschoten en via hem uit het speelveld gaat, kan het spel op verschillende manieren hervat worden. Welke van de onderstaande mogelijkheden is niet juist?

- A Inworp.
- B Hoekschoep.
- C Scheidsrechtersbal.

Vraag 8

Net buiten het strafschoepgebied wordt een aanvaller door een tegenstander bij zijn shirt vastgepakt omdat de aanvaller hem dreigt te passeren. Op de lijn van het strafschoepgebied laat de tegenstander de aanvaller weer los, waardoor de aanvaller valt. De scheidsrechter fluit af en moet:

- A Een directe vrije schoep toekennen en de verdediger de gele kaart of rode kaart tonen. B Een directe vrije schoep toekennen.
- C Een strafschoep toekennen en de verdediger een gele kaart of rode kaart tonen.

Vraag 9

De scheidsrechter heeft vlak voor het verstrijken van de speeltijd een vrije schoep toegekend aan de aanvallende partij, net buiten het strafschoepgebied van de verdedigende partij. Voordat de vrije schoep zal worden genomen, ziet de scheidsrechter dat de speeltijd is verstreken. Hij zal nu:

- A De wedstrijd als beëindigd beschouwen.
- B Eerst de vrije schoep laten nemen, de uitwerking afwachten en daarna afluiten.
- C De wedstrijd verlengen met 2 minuten.

Vraag 10

Bij een inworp blijft de inwerper zodanig lang met de bal in zijn handen staan, dat de scheidsrechter besluit om te fluiten en hem een gele kaart te tonen wegens tijdrekken. Hoe moet het spel hierna worden hervat?

- A. Met een indirecte vrije schoep voor de tegenpartij op de zijlijn.
- B. Met een inworp voor dezelfde partij.
- C Met een inworp voor de tegenpartij.

1-A-

Spelregelboek (regel 15):

Indien de bal over de hoekvlag het speelveld verlaat, dan zal het spel hervat moeten worden met een inworp. Trappen twee tegenstanders gelijk tegen de bal, dan zal de verdedigende partij mogen

2-A-

Spelregelboek (regel 8):

Alle spelers mogen bij de scheidsrechtersbal betrokken zijn; de scheidsrechter mag niet besluiten wie wel of niet bij mag zijn.

3-C-

Spelregelboek (regel 11):

De plaats van aanraking van de buitenspel staande speler is bepalend waar de indirecte vrije schop wordt genomen.

4-B-

Spelregelboek (regel 10):

Tenzij er andere overwegingen zijn (bijv. toestand van het veld, veiligheid etc..) toest de scheidsrechter om te bepalen op welk doel de strafschoppen genomen zullen worden.

5-C-

Spelregelboek (regel 13):

De scheidsrechter zal de voordeelregel toepassen en gewoon door laten spelen, zij mogen de bal echter niet aanraken of spelen binnen het strafschoopgebied.

6-B-

Er zijn voorwaarden verbonden aan het vasthouden van een tegenstander

7-C-

Wanneer de bal via de assistent uit het veld gaat dan is de hervatting afhankelijk wie er schoot en of de bal over de doellijn of zijlijn is gegaan een hoekschoop(doelschoop) of inworp.

8-C-

Spelregelboek (regel 12):

Omdat de vrije schop genomen moet worden op de plaats waar men loslaat, zal in dit geval een strafschoop worden toegekend omdat de lijn ook bij het strafschoop gebied behoort.

9-A-

10-B-

Spelregelboek (regel 15):

De bal was nog niet in het spel, dus moet de inworp als nog door dezelfde partij worden genomen.

1. C - Spelregelboek (regel16):

Als een speler het strafschopgebied betreedt voordat de bal in het spel is en er wordt een overtreding tegen hem begaan door een tegenstander, dan wordt de doelschop overgenomen, Wel kan de overtreder een kaart getoond worden, afhankelijk van de ernst van de overtreding

2. B - Spelregelboek (regel 12):

Binnen zijn strafschopgebied kan de doelferdediger niet worden bestraft voor hands met als straf een directe vrije schop of een andere straf, maar hij kan zich wel schuldig maken aan een overtreding door het spelen van de bal met de hand of arm als deze overtreding bestraft moet worden met een indirecte vrije schop (b.v. tweemaal spelen van de bal)

3- B

4. B - Spelregelboek (regel 12):

Een van de overtredingen waarvoor een directe vrije schop of strafschoep moet worden toegekend is het blokkeren (met contact) van een tegenstander. Bij blokkeren en het zogeheten "breed maken" vindt lichamelijk contact wel doelgericht plaats.

5. C- Spelregelboek (regel13):

Als een speler, terwijl hij de vrije schop correct neemt, de bal bewust tegen een tegenstander aan schiet om de bal opnieuw te kunnen spelen en hij doet dit niet onvoorzichtig, onbesuisd of gepaard gaande

6. A- Spelregelboek (regel1):

Doelnetten moeten worden vastgemaakt aan de doelen en de grond achter de doelen, onder voorwaarde dat ze op een goede wijze worden ondersteund en dat ze de doelferdediger niet hinderen

7. A- Spelregelboek (regel12):

De plaats van de aanraking is bepalend waar de spelhervatting moet worden genomen

8. C- Spelregelboek (regel 11):

Als een verdediger op deze manier het speelveld verlaat, laat de scheidsrechter doorspelen en moet deze speler bij de eerstvolgende keer dat de bal uit het spel is een waarschuwing ontvangen

9. B - Spelregelboek (regel12):

Als er een overtreding(en) gebeurt buiten het speelveld terwijl de bal in het spel is, dan zal na een onderbreking hiervoor het spel weer hervat moeten worden met een scheidsrechtersbal op de plaats

10. C- Hij Spelregelboek (regel3):

Hij toont de uitgewisselde speler een rode kaart en omdat de wisselspeler het speelveld nog niet had betreden is de spelerswisseling nog niet definitief, en zal hij daarom de met de rode kaart weggezonden speler niet kunnen vervangen.

Zelfreflectie met STARR.

De scheidsrechter zit weer eenzaam in de kleedkamer en je weet zelf vaak wel hoe het ging op het veld of in de zaal. In het veld of in de zaal kreeg je weer opmerkingen te horen van de spelers. Misschien hoorde je de coaches en daarnaast ook nog het publiek. Ongeacht op welk niveau je fluit of vlagt, wil je je zelf verbeteren. Zelfreflectie kan je hierbij helpen voor de volgende wedstrijd. Wel moet je weten waar je dan op moet letten. Bewust zijn van je doen is dan ook erg belangrijk. Wees eerlijk en kijk zelf goed in de spiegel. Een goed hulpmiddel is de STARR methode toe te passen. Stel je zelf de volgende vragen.

Situatie:

Wat was de situatie?

Wat gebeurde er?

Wie waren erbij betrokken?

Waar speelde situatie af?

Wanneer speelde de situatie af?

Taak:

Algemeen:

Wat was je taak?

Wat was je rol?

Wat werd er van je verwacht?

Persoonlijk:

Wat wilde je bereiken?

Wat verwachtte je zelf in deze situatie?

Wat vond je wat je moest doen?

Actie:

Wat heb je gezegd of precies gedaan?

Hoe was je aan aanpak?

En toen?

Hoe reageerde(n) de anderen op jouw?

Wat heb je vervolgens gezegd of gedaan?

En toen?

Resultaat:

Wat kwam eruit?

Hoe is het afgelopen?

Wat was het resultaat van je handelen?

Hoe reageerde(n) de anderen?

Reflectie.

Hoe vond je hoe je het deed?

Was je tevreden met het resultaat?

Wat zou je de volgende keer anders doen? Wat heb je daarvoor nodig?

Welke competenties zijn belangrijk om in te zetten?

Ga bovenstaande toepassen en wordt een nog betere scheidsrechter of assistent. Iedereen dan ook veel succes met de STARR-methode. (Situatie-Taak-Actie-Resultaat-Reflectie)

Vertrouwelijk

T.W. Hein- FGNY665
De Voorreep 65
7887HJ ERICA

Rapport wedstrijdbeoordeling scheidsrechter veld

Wedstrijd: SGV 1 - SJS 1
Wedstrijdnummer: 3588
Wedstrijddatum: 3 december 2016
Klasse: 4e klasse
District: KNVB district Noord
Beoordelaar: H Boer

Kenmerken wedstrijd

Ruststand: 3- 2
Eindstand: 5 - 6

Heeft visuele controle van de spelerspassen plaatsgevonden? JA

Managen van de wedstrijd

De spelers accepteren de beslissingen van de scheidsrechter door het aanpassen van zijn arbitrage en zijn uitstreling (leiderschap)

1.1 Komt overtuigend, zelfverzekerd en resoluut over bij een beslissing en / of weerstand

- De scheidsrechter functioneert excellent in zijn overtuiging, zelfverzekerdheid en resolute wijze van handelen bij een
- De scheidsrechter functioneert zeer goed in zijn overtuiging, zelfverzekerdheid en resolute wijze van handelen bij een
- De scheidsrechter functioneert goed in zijn overtuiging, zelfverzekerdheid en resolute wijze van handelen bij een besl
- De scheidsrechter functioneert acceptabel in zijn overtuiging, zelfverzekerdheid en resolute wijze v1m handelen bij ee
- De scheidsrechter functioneert beneden verwachting in zijn overtuiging, zelfverzekerdheid en resolute wijze van hand

1.2 Voelt de wedstrijd aan, is flexibel in zijn arbitrerende beslissingen

- De scheidsrechter voelt de wedstrijd op excellente wijze aan
  - De scheidsrechter voelt de wedstrijd zeer goed aan.
  - De scheidsrechter voelt de wedstrijd goed aan.
  - De scheidsrechter voelt de wedstrijd op acceptabele wijze aan
  - De scheidsrechter voelt de wedstrijd beneden verwachting aan.
-

Communicatie

De scheidsrechter is in staat om zijn beslissing te verkopen d.m.v. zijn communicatie

2.1 Functioneel fluitsignaal

- De scheidsrechter heeft zijn fluitsignaal excellent in weten te zetten.
- De scheidsrechter heeft zijn fluitsignaal zeer goed in weten te zetten.
- De scheidsrechter heeft zijn fluitsignaal op goede wijze in weten te zetten.
- De scheidsrechter heeft zijn fluitsignaal op acceptabele wijze in weten te zetten.
- De scheidsrechter heeft zijn fluitsignaal beneden verwachting in weten te zetten.

2.2 Duidelijke en functionele non-verbale signalen en verbale communicatie

- De scheidsrechter heeft excellent weten te communiceren.
- De scheidsrechter heeft zeer goed weten te communiceren.
- De scheidsrechter heeft op goede wijze weten te communiceren.
- De scheidsrechter heeft op acceptabele wijze weten te communiceren.
- De scheidsrechter heeft beneden verwachting weten te communiceren.

Toepassen spelregels

De scheidsrechter is in staat om de spelregels toe te passen en waar nodig snelheid in het spel te houden

3.1 Juistheid van beslissingen

- De scheidsrechter heeft de spelregels en overige instructies excellent toegepast.
- De scheidsrechter heeft de spelregels en overige instructies zeer goed toegepast.
- De scheidsrechter heeft de spelregels en overige instructies op goede wijze toegepast.
- De scheidsrechter heeft de spelregels en overige instructies op acceptabele wijze goed toegepast.
- De scheidsrechter heeft de spelregels en overige instructies beneden verwachting toegepast.

3.2 Disciplinair beleid

- De scheidsrechter heeft disciplinaire straffen excellent toe weten te passen.
- De scheidsrechter heeft disciplinaire straffen zeer goed toe weten te passen.
- De scheidsrechter heeft disciplinaire straffen op goede wijze toe weten te passen.
- De scheidsrechter heeft disciplinaire straffen op acceptabele wijze toe weten te passen.
- De scheidsrechter heeft disciplinaire straffen beneden verwachting toe weten te passen.

Volgen en positie kiezen

De scheidsrechter is in staat om het spel te volgen en positie kiezen om de juiste beslissingen te kunnen maken en zijn beslissingen goed te verkopen

4.1 Positie kiezen & volgen tijdens het spel

- De scheidsrechter heeft op excellente wijze weten te volgen en positie weten te kiezen.
- De scheidsrechter heeft op zeer goede wijze weten te volgen en positie weten te kiezen.
- De scheidsrechter heeft op een goede wijze weten te volgen en positie weten te kiezen.
- De scheidsrechter heeft op acceptabele wijze weten te volgen en positie weten te kiezen.
- De scheidsrechter heeft beneden verwachting weten te volgen en positie weten te kiezen.

4.2 Positie kiezen bij spelhervattingen

- De scheidsrechter heeft bij spelhervattingen excellent positie weten te kiezen.
  - De scheidsrechter heeft bij spelhervattingen zeer goed positie weten te kiezen.
  - De scheidsrechter heeft bij spelhervattingen op een goede wijze positie weten te kiezen.
  - De scheidsrechter heeft bij spelhervattingen op acceptabele wijze positie weten te kiezen.
  - De scheidsrechter heeft bij spelhervattingen beneden verwachting positie weten te kiezen.
-

Bouwstenen

Verbeterpunten:

1.2- In de 12e' legde dhr Hein , op verzoek van de coach van SJS het spel bijna 2 minuten stil, om de keeper de kans te geven van schoeisel te wisselen. Het tempo werd toen duidelijk uit de wedstrijd gehaald en het gevolg was, dal overwicht van SJS verdween en kort daarop scoorde SGV de 1-0. De scheids past ook aantal keren, de 9,15 meter af, waarna de muur naar voren mocht stappen.....

3.1- Zo nu en dan zat de scheidsrechter er naast met zijn beslissing, door de niet optimale waarneming / de op dat moment te grote afstand tot het spel. Er werd dan soms even gemopperd, maar de beslissing werd geaccepteerd. De spelers gingen weer verder met de wedstrijd. (voorbeeld: de ingooi in de 78e minuut naar de verkeerde ploeg, maar wel een goal in de 79e' en de 5- 5 voor SJS)

4.1- De scheidsrechter beschikt niet over een echte sprintsnelheid. Hij probeert het spel zo goed als mogelijk te volgen, maar komt snelheid en sprintvermogen te kort om dit veelal op korte afstand tot het spel te doen. Hij probeert te anticiperen op veranderende spelsituaties, maar bij spelovernames komt hij op grote afstand tot het gebeuren, waardoor zijn waarnemingsafstand niet altijd optimaal is. Hij probeert wel een soort diagonaal te volgen, maar past dit noodgedwongen aan, omdat hij door snelheidstekort andere lijnen moet kiezen, om tijdig bij de plaats van de overtreding te komen. Door de soms grote afstand was het overzicht bij met name snel uitgevoerde spelsituaties niet altijd optimaal.

Probeer wat korter te volgen door eerder te starten met Uw loopactie. U bant soms te statisch en kunt winst behalen door sneller op de situatie te reageren. Voorbeelden: de doeltrap i.p.v. een corner voor SJS in de 86e' en een aanvaller de 5- 6 voor SJS.) De nr. 5 van SJS ging in de 67e' op zo'n 30 meter van de middellijn buiten het veld zijn schoen opnieuw aandoen, om een eventuele buitenspellijn te verleggen naar de middellijn, zoals hij tegen het publiek zei. De aanvaller nr. 6 van SGV had hem bij een actie op de hak gestaan. Geen fluitsignaal van de scheidsrechter op ruime afstand. De speler liep, zonder dat ik een teken van de scheidsrechter heb gezien, het veld weer in toen men op de andere speelhelft was. Uw afstand bij de 4 uitbraken van de SGV- spits was iedere keer meer dan 35 meter.

Belangrijkste compliment(en):

1.1- Oe scheidsrechter is consistent in zijn wijze van optreden, hij heeft vrijwel steeds volledig controle over de wedstrijd. Hij durft een fluitsignaal verbaal en met gebaren te ondersteunen, als de emotie even de kop opsteekt, waarna de rust terugkeert. De gele kaart voor de nr. 8 van SJS geeft hij in de 30e' als deze de spits van SGV ten val brengt. Uit de vrije trap valt de 2- 1. Even later dreigt dezelfde speler opnieuw in de fout te gaan en wordt hij vervangen door de coach.

Slechts een enkele keer in de wedstrijd is niet exact door hem waar te namen welke speler de 1e overtreding maakt en dan kiest hij, afhankelijk van de plaats van de overtreding voor een vrije trap voor de verdedigende partij.

1.2- de scheidsrechter geeft in geval van een overtreding vrijwel steeds de vrije trap aan de juiste partij, hij pikt ook bij SGV de nr. 9 er uit 62e' met een terechte gele kaart. De laagstaande zon, dwars over het speelveld was in de 1e helft een extra moeilijkheid om optimaal waar te nemen. De S. koos bij hemeling een opstelling waardoor hij de zon in de rug kreeg. Hij noot in de geest van de wedstrijd, want beide partijen wilden voetballen en de sfeer was goed tussen de spelers onderling, op een enkele overtreding na, die dan ook met geel werd bestraft. Er was in deze wedstrijd geen sprake van gestrekt inkomen, of grove overtredingen om een tegenstander definitief uit te schakelen.

2.1- Het fluitsignaal was duidelijk en passend bij de ernst van de overtreding. Duidelijk dus.

2.2 De gebaren bij ingooi, doeltrap en corner waren eenduidig. Bij gegeven voordeel werd het armgebaar veelal mondeling ondersteund. De kaarten die gegeven zijn waren duidelijk voor de toeschouwers en de betrokkenen. Een aantal keren stuurde de scheids. de A.S. naar de rand van de 16, of door naar de achterlijn, om te voorkomen dat ze op een lijn zouden staan. Er

is overleg als de S. een doelpunt goedkeurt bij 5- 4 en de A.S. van SGV aangeeft dat het vlgs. hem buitenspel was. Na uitleg met gebaren is de situatie duidelijk en geaccepteerd. De buitenspel situaties waren vrijwel allemaal correct gevlagd en overgenomen. In de 75e' werd de SJS assistent vervangen door een lid van de club van buiten de omheining. Wat er precies aan de hand was is me, ondanks het feit dat ik op een paar meter stond ontgaan. Zijn adviezen waren goed.

3.2- beide gele kaarten waren, zie boven, terecht en hadden het gewenste effect. De grens van de scheidsrechter werd aangegeven.

4.2- de opstelling bij corners en vrije trappen was goed en gevarieerd. Hier pakte des_ regelmatig de nodige nuttige meters_ Bij een aantal blessures aan het hoofd bij kopduels/ en een pijnlijke knie, legde hij onmiddellijk het spel dood. Zo nu en dan kwam hij op de zijkant van de 16 meter , om waar te kunnen nemen wat er zich voor het doel afspeelde.

- Een knots gekke wedstrijd qua score verloop: het 4 keer missen van een 1 op 1 situatie van SGV in de 2e helft en 3 goals voor SJS in het laatste kwartier. De S. gaf hier een aantal keren goed voordeel aan de aanvallende partij, waardoor de laatste 2 goals konden vallen.